Redakcija „Vienybės" ir „Ukininko."

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literaturos, mokslo ir polytikos sanvaitinis laikrasztis.

Nr. 32. Plymouth, Pa., d. 6 Rugpjuczio (August) 1902 m. Metas XVII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Raszant apie permainymą adreso butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą

Dėl norinczių pamatyti musų aikraszti siunczíame vieną numerį dykai. Prenumerata turi buti iszvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvninku'

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the *United States. Subscribtion only Two Dollars per year.*

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	$0.25
ONE INCH ONCE	$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	$10.00

all communications must be addressed

J.J. Paukształis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

JOB PRINTING in all modern languages.

Vienybe Lietuvninku"

Iszeina kożną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	$2,00
Į UŽMARĘ.....	$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	$10,oo
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	$1,oo
Pajieszkojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c
Tris sykius (už vieną dolerį)	$1,oo

Pinigai kitaip nesisiunczia, kaip tik per MONEY ORDER, ba registravotose gromatose ant szito antraszo:

J J. Paukształis & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanauskas!

Nauja Lietuviszka Karczíama N. W. Cor. S. 2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Užlaikom ko pulkiausius gerimus, szalta Alų, Dektine, Vyna, ir Havanos cigarus, prietam yra visoki užkandžiai ant stalo per visa dieną. Kiekvienas užeiks randa czia szirdingą priėmima. (o-

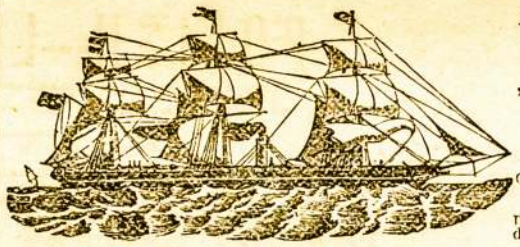

Neikite pas svetimą, bet pas

V.G. Sava

„Saloon" 13 S. Canal street

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviecziam lietuvius.

Czia ganėt pigiausias laivakortes ir pigiai nusiųsi pinigus į visas svieto dalis.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas

moterų ir vaikų ligose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsėjęs jau nuo 15 metų musų mieste, nuo 1 Liepos maino savo vietą.

Szimtų-szimtai ligonių atras jo namuose, tamtyczia įtaisytoje laboratorijoje,

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszką bažnyczią, kap ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausų, nosies ir akių ligas,

Vaikų ligas,

Teipgi moterų negales,

ypacz prigulinczias prie akuszerijos (gimdyvių negales).

Isztyrinėja akis tiems, kurie reikalauja akiniu (akuliorių).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien nuo 10 val. isz ryto, paskui nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus, o gaus ant tų pėdų tikrą rodą.

Dr. S. E. Feinberg,

437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinberg'ą yra abu telefonu, kuriais galima pakviesti jį pas ligonius isz kiekvienos vietos.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavoro gauti ir skanaus gėrymo ragaut', tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**

Telephonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

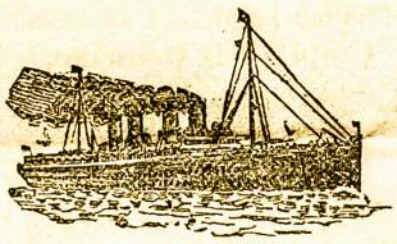

Pardnodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunczu pinigus į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikoniszkų ir t t. Daru apsergė imus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie manęs, o asz jį isziinosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bus užganėdinti.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas! Dr. RICHTERO wisam swietui žinomas

"ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER.

yra geriausia gydnole nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.

už 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,

215 Pearl Street,

New York.

Mėsinyczia

Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka.

Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas atidarytas { nů 7 iki 9 ryto, nů 12 iki 1 po piet, nů 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir

Max Kobre
Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

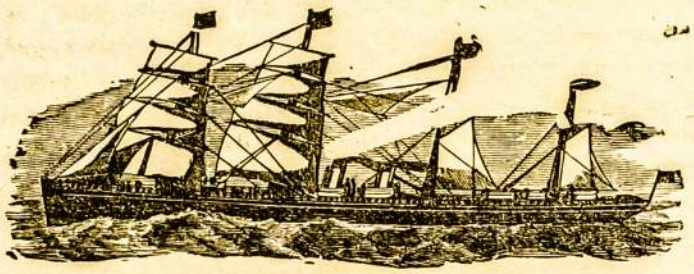

Prieteliai! dûdu jums žinią, kad mes pardûdam Szifkortes ant visų greicziausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziame pinigus, kuriûs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisznekėti lietuviszkai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardûdame tikietus ant visų geležiukelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3¾ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Mes katik gavome szviežių pavasarinių czeverykų vyriszkų, moteriszkų ir vaikų, visi yra Juni jos darbo parduodame už visai pigę prekę. Teipo-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pa uėgin<. o busi užganėdintas.

Pirmutine lietuviszka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.

Užlaikome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugiszką rodą visokiuose reikaluose.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau nega kiti fabrikai

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

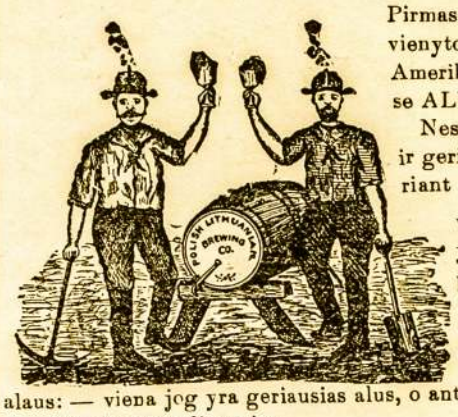

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė-Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantiejie ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuviszko alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN,A.

OFFICES: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriause gyduolė ant sudrutinimo ir atanginimo plaukų.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visokį neczistą sistemą kaip tai: pleiskanas, dedervines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeigu užtėmijotė savo plaukų slinkimą, umai atsiszaukitia o gazsytai pagelbą ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitikrino, kad užžle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publika".

[Temykite: kad szių gyduolių negalima gaut kitur, tik isz mus firmos siunczíam.]

Norinti gauti visą rodą, apraszyk padėjimą savo plaukų: kokia piežastis yra. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo – 19 colių ploczio, 24 colių augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsitarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautieczių ir tėvynės.

Siuntejei!

sviesto, sziro, kiauszinių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgirsti apie nauję freight ėjima Lackawannos geležinkelio ant szių metų, specialiszkai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ėjimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kožną nedėlę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujentiems visas informacijes.

Lietuviu prietelis!

Mykolas Boruch,

Minersville, Pa.

Užlaiko mėsinyczią teipgi ir grosersztorį.

Parduoda laivakortes ant 5-kių geriausių linijų ir siunczia pinigus į visas svieto dalis, reikale kreipkitės pas savo prietelį.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposgi senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį.

„Vienybės" redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— Klaipėdos ir Szilokarcziamos pavietų lietuviai iszrinko pernai už pasiuntinį į Vokietijos ciesorystės seimą p. Mart. Macziulį. Iksziol nebuvo žinoma, kokios partijos laikosi lietuvių iszrinktasis. Dabar isz naujai iszleistos Seimo stalknygės matyt, kad p. Macziulis yra prisiglaudęs prie vokiszkųjų konservatyvų frakcijos. Blogai tai liudyja apie p. Macziulio lietuvystę ir kitas pasiuntinio priderystes.

— Vilniuje, tarp žmonių, eina nepaliaudamas paskalas, jog valdžia ketina sugrąžinti vyskupą Zvieravyczią atgal. Valdžia turėjo susiprasti per toli nužengus, nes panaikino ir bausmes, paskirtas kunigams už pasipriesziniimą gubernatoriaus cirkuliarui; ypacz reikia stebėtis, kad iksziol visai nejudina to kunigo (szv. Stepono bažnyczios Vilniuje kapeliono), kuris paraszė labai asztrų atsakymą gubernatoriui nuo savo ir kunigijos vardo.

Isz Lietuvos.

Kratos ir Judosziai. Kaunas. Neseniai buvo krata pas A. Garmų; kratą darė pristavo pagelbininkas, 2 žandarai ir daugybė „gorodovikų"; ėmė griozti visokius paszalius, versti knygas, pagriebė „Cicerona", „Ovidijų Nazoną", visokius sąsiuvius ir szpikerius. lotyniszkus ir grekiszkus, angliszkos kalbos vadovėlį Nuroko... Bet apvuostę viską, padėjo atgal ir sustatę protokolą, iszėjo. Kratą darė 3 adynoj ryto ir besibaldydami nemažai kitus iszgąsdino.

Tą paczią naktį padarė kelias kitas kratas, bet tik pas lietuvius. Bet nabagai nieko nelaimėjo.

Lietuviai Kauno pradeda tik dabar krutėti. Lenkai, patyrę apie tai, pradėjo lietuvius persekioti ir, kaip kiti sako, pradeda iszdavinėti lietuvius Maskoliams. Aptiekoriszką mokintinį Kiszoną nė viena aptieka nenori priimti, dėlto kad jis esąs „litvomanas" (didesnė dalis aptiekų priguli lenkams).

Policijos bicziulis. Szunskų vals. (Suv.gub.). Uosupio kaime gyvena ukininkas M. Arnastauckas, kuris, patyręs bileką prieszingą valdžiai, neužlaiko slaptybėj. Sztai privesiu vieną atsitikimą. Pagal sudo nusprendimą, turėjo atbut kalėjime dvi sąvaites P. Bliudžius isz kaimo Klevinės. Bet dėlei savo reikalų P. B. nepribuvo ant įsakytos dienos; virszininkas atsiuntė žemskius, idant pristatytų jį į kalėjimą; bet P. B. pasislėpė. Teip praėjo du, ar trįs mėnesiai.

Vieną dieną nuvėjo į Uosupį pas vieną ukininką atlikti kokį tai darbą. Jam bedirbant, atėjo ukininkas Matijoszius Arnastauckas ir patyręs, kad P. B. dar neatliko kalėjimo, tą pat dieną nuvažiavo į miestą ir daneszė apie tai virszininkui. Tas, paėmęs žemskius, atlėkė,kaip akis iszdegęs, bet nieko nepelnė, nes P. B. gavo apie tai žinią pirmiau, o kad ne kas kitas apie tai pasakė virszininkui, tai matyt aiszkiai isz to, kad parvažiavęs davė žinią visam kaimui, kad apsisergėtų, nes busianti krata pas visus.

Tai mat, koki policijos bicziuliai atsiranda musų tarpe.

Žingeida.

(Isz „Ukininko")

Isz Londono.

Birželio 22 dieną buvo Szlamo „parakvijos" susirinkimas: priežastis susirinkimo buvo ta, kad Szlamas jau negauna tiek pinigų, kiek reikalauja, ir vietomis jau tokių atsiranda lietuvių, kurie nenori visai į savo namus Szlamo įsileisti, o anam pinigų vis norisi. Ant susirinkimo turėjo buti iszrinkti kolektoriai, kurie, surinkę pinigus, parnesztų Szlamui. Jisai turi savo „parakvijinę" draugystę vos isz 110 sąnarių, kurie mokės po 1 szil. 4 penus (33 ct.) ant mėnesio, ir uždės po Szlamo vadovyste stalernę, kurioje szimtai lietuvius galės dirbti. Tiek tik bėda, kad Szlamas nemoka paimti į ranką bent kokio stalioriszko įrankio ir kaip jis vadovaus toje stalernėje, tai nesuprantama. Bet gali iszsimokinti obliuoti. Toliaus Szlamo siekiu yra uždėti karcziamą po vardu kliubo, kur jo „parakvijonai" galėtų atsigerti „stiprinanczių" gėrymų. Szlamas buvo užsimanęs sucziuopti „Vienybės Lietuvių Draugystės" kasą, kurioje yra per 80 svarų ($400). Tam tikslui jis szaukė susirinkimą 3 gegužio, idant abi draugystės: „parakvijinė" ir „Vienybės" susijungtų į vieną kruvą ir teip taptų nuszalintas visas skirstymas lietuvių į „partijas", bet iszto nieko neiszėjo, nes „Vienybės" sąnariai isz kalno permatė Szlamo norus, kad jam rupi vien pinigai, o ne suvienyjimas lietuvių, kuriuos jis pats iszskirstė į abazų abazus, o kurie pirm jo atsiradimo Londone, visi gyveno vienybėje ir sutikime. Kad supiudyti lietuvius, jis meluodamas apskelbė savo lengvatikiams, kad Szv. Petro parapijos komitetas pavogęs 22 svaru, gerai žinodamas tų pinigų istorią. Dabar jau daugelis žmonių atvirsta į protą ir jau netiki Szlamo įkalbėjimams. Netiki jau, kad skaitymas knygų ir laikraszczių yra bedieviszku darbu arba nesuteikiancziu skaitytojui jokios naudos. Žmonės pradeda iszpažinti jo veidmainystę ir užgniaužia rankoje pinigą nuo rėmimo jo reikalų, o perka sav laikraszczius ir knygas, isz kurių semia dvasiszką naudą, nors Szlamas veik kas mielas nedėldienis tokius keikia.

Szl. prietelis.

Didysis straikas.

Užbaigsime czia prezidento J. Mitchell'io atsiliepimą į visuomenę, kurio pradžia apgarsinta 29 num. (342–343 pusl.) Tas atsiliepimas aiszkiausiai iszguldo darbininkų tiesas ir reikalavimus isz vienos pusės, o kompanijų neteisybę isz kitos.

„Kompanijos Delaware, Lackawanna & Western prezidentas Truesdale praneszime savo kompanijos direktoriams iszsitarė, jog „1901 metai buvo visų-geriausiais iszt'soje istorijoje — gali sakyt, jie buvo szioj szalyj jubilėjaus metais anglies kasyklių reikaluose. Niekad teip kompanijai nesisekė, kiek tuose metuos".

Kompanijos „Delaware & Hudson"prezidentas Olyphant skundžiasi, kad 1901 m. kompanija turėjus gryno pelno *tik* $1,407,307. Tai keliolikos žmonių pelnas ir jie skaito jį už mažą.

Kompanijos „New Jersey Central" prezidentas Baer net siulo peržiurėti kompanijos knygas, idant iszrodyti, jog kasyklių savininkai negali pakelti mokesties, nes, girdi, „neiszeina ant anglies". Jau augszczius buvo aiszkiai matyti, jog tai melas. Prie to czia reikia pridėti, jog beveik devynias isz deszimties dalis (nuo 85 iki 90 procentų) anglies iszkasa kompanijos, kurios draugę turi ir savo geležinkelius; tie geležinkeliai ima tris syk brangiaus už pervežimą kietosios anglies, negu kiti geležinkeliai už pervežimą minksztosios anglies.

Visuomenė turi žinoti dar ir tai, jog kompanijos skaito pervežamą ir pardavinėjimą anglies toną į 2240 svarų; o darbininkams tos kompanijos skaito vieną toną tada, kada darbininkas pristato mažiau-

siai 2740 svarų, o tankiai daeina iki 3190 svarų: darbininkas tarpais turi užkelti ant vienos tonos 950 svarų visai už dyką.

Kompanijos sako, kad jos priverstos užkelti darbininkams po kiek svarų virszaus, nes, girdi, prie anglies yra daug nereikalingų sziukszlių, kurios netinka pardavimui; vienog, kad toksai tvirtinimas ir butų teisingas, tai jug gerai žinome, jog už krovimą neiszvalytos anglies arba netikusių sziukszlių kompanijos visada numusza darbininkui isz mokesties 10 iki 15 procentų. To kiu budu, skriaudimas yra dvigubas.

Kiekvienas sumanus tėmytojas turi aiszkiai matyti, jog kompanijos, teip sverdamos anglį, turi isz to didelę naudą; teip pigiai prikastą anglį jos pardavinėja už labai brangias kaines (cienias), ir todėl kompanijos turi puikų uždarbį, kaip matyt isz jų paczių atsakytų. Vienog, pakelti mokestį darbininkui už sunkų ir pavojingą jo darbą — kompanijos nenori; nenori jos nė teisingai sverti iszkastą anglį.

Kas arsziausiai — kompanijos už nieką stato darbininkų gyvastį. Officialiszkos kasyklių inspektorių atskaitos parodo, jog paskutiniam deszimtmetyje atsitikdavo vidutinai į metus po 437 priepuolius, kur žmonės palydėjo savo gyvastį; ėmus tik 1901 m., buvo 484 mirtini priepuoliai, o 1256 be sunkesnių pasekmių. Iszeina teip, jog už 119,000 tonų anglies vienas žmogus turi but užmusztas, o du arba trįs sužeisti; kiekvieną dieną, kada kasyklės dirba, du žmonės paszvęsti yra giltinei, o penki žmonės szeip kokiai nelaimei. Sulyginus, pasirodo, jog kasmėt užmusza ir sužeidžia kasyklėse asztuonis syk daugiaus žmonių, negu buvo užmuszta ir sužeista Amerikos kareivių musziuose su ispanais ant salos Kubos.

Toliaus, anglies baronai ir visoki skebų laikraszczіai tyczia rodo svietui, kad kietosios anglies apyrubėje (Scrantono, Wilkes Barrių, Hazletono ir Shamokino apygardose) atsitinka daugiaus prasikaltimų priesz įstatymus, negu kitur; o ypaczi, girdi, prasižengimų skaitlius pakilo, užstojus straikui. Ar gi dyvai, kad pakilo? Po angliakasyklių apielinkes Pennsylvanijoj dabar valkiojasi mažais ir dideliais pulkais kompanijų samdininkai, „anglies ir geležies policistai", kurie nori pasigirti savo revolveriais arba szaudyklėmis; jie gogliněja po visas paszales, pasiputę, tartum kurkinai, idant gąsdinti ramius straikuotojus, suerzinti juos ir įtraukti į kokius ermyderius.

Pirmutiniu kompanijų noru yra — iszardyti musų organizaciją. Kad teip ir atsitiktų, tai isz suirusios Suvienytųjų angliakasių unijos iszsprogs kita darbininkų organizacija; ir ginczas už pritinkanczią mokestį, už žmoniszkas darbo sąlygas, už geresnį anginimą vaikų, už tikras valstieczio tiesas (citizenship)—tas ginczas tęsis tolaik, kol žmonės, kurie iszdirba ir pristato anglį, kurie yra galybe, iszkeliauczia vaisbą (prekystę) ir pramonę, kurie pagamina tai, kas reikalinga visuomenės gerovei, kas yra musų tautos žydėjimo pamatu, — kolaik tie žmonės negaus už savo darbą pakaktino atlyginimo, idant jie nebutų priversti siuntinėti savo vaikų ir mergaiczių, szvelnių metais ir silpnų ant kuno, į kasykles ir dirbtuves, kur jie naikina jaunas savo pajiegas, idant pagelbėti savo tėvams iszmaitinti szeimyną.

„Suprasdami visą atsakymo sunkybę, kuri ant musų svyro; bijodamiesi prażuties musų szalies vaisbai ir pramonei, jei reikėtų pritraukti į straiką angliakasius visose Suv. Valstijose, — mes atkartojame savo užmanymą — perkratyti visus klausymus bendram su kompanijomis apsvarstyme. Jei pamatinis musų reikalavimas yra klaidingas, jei mes nepataikysim atsiginti nuo užmėtinėjimų, jeigu savo reikalavimų mes negalėsime paremti ant tikrų faktų ir aiszkių apskaitymų, — tada mes grįszime dirbt į kasykles, pasiėmę savo pikius ir lopetas, ir vėl ramiai ir stropiai dirbsime, iki neatsiras teisingesnė priežastis, kuri duos mums tiesą isz naujo szauktis į visą Amerikos tautą".

Matome, kaip perstato dalyką unijos prezidentas J. Mitchell, sutarime su kitais unijos virszininkais. Pirmiaus pats Mitchell ilgai spyrėsi priesz apszaukimą straiko, jis norėjo susitaikyti su kompanijomis gerumu; bet kompanijos kratėsi nuo visokio sutarimo ir darbininkai turėjo pakelti straiką. Kad buvo ir yra labai svarbios priežastys straikui, — matyt isz prez. Mitchell'io atsiliepimo.

Jau praslinko 12 sąvaiczių, kaip darbininkai stojo į szventą kovą su savo isznaudotojais ir prispaudėjais. Darbininkai norėtų kovoti gražiu budu — jie trokszta iszlaimėti savo tiesas, kad ir *badu*. Už tai angliakasyklių carukai siuste siunta ir nerimsta kailyję, kad darbininkai neklauso jų vilionių ir nesiduoda įtraukti į musztynes su kompanijų valkatomis. Tik nelaimingam Shenandoah'e kapitalistų klapcziams pasisekė žvėriszku pasielgimu sujudinti ramius žmones....

Straikuojantiems darbininkams jau reikalinga paszelpa isz szalies. Tos paszelpos reiktų sudėti du milijonu dolerių į mėnesį, kad kiekvienas straikuotojas galėtų gauti nors po $13 33 ant mėnesio. Bet ar pasiseks tiek surinkti (po pusę milijono dol. ant nedėlios) — sunku dabar žinoti. Szeip ar teip butų, darbininkai turi užsiganėdinti tuo, ką tuotarpu gauna.

Pradeda kilti tarp straikuojanczių rugonės, kad mažai gauna paszelpos; atsirauda toki begėdžiai, kurie misdavo už kokius 2-3 dol. per nedėlią, o dabar reikalauja 5-6 dolerių; kiti vėl grasinasi, kad negavę užtektinai paszelpos, eis judosziauti, tai yra: pardavinėti savo brolius.

Vis tai paeina nuo žmonių nesupratimo. Jug, unija nesigailėtų duoti didesnę paszelpą, jei turėtų isz ko; bet reikia atsiminti, kad tuos dolerius, ką czia dalina straikuotojams, sudeda teip gi pavargėliai darbininkai minksztose anglyse. Palukėjus, gal pradės siųsti paszelpą kitos unijos ir organizacijos; tada gal ir daugiaus bus padalinimui.

O ką jau apie grįžimą į darbą, tai nereikia nė kalbėti: pusantro szimto tukstancziu darbininkų straikavo tokį ilgą laiką ir nepaliaus straikavę, iki neiszlaimės savo; jeigu — ko negalima daleisti — darbininkai grįžtų darban, savo nelaimėję, tai sugrįsz visi drauge, pilnoje tvarkoje, pagal unijos perdėtinių padavadyjimą. Bet tie, kurie dabar atsimestų nuo straiko ir eitų skebauti, — toki pavirsta į judoszius, pardavikus savo brolių, arszesnius už Kainą, kurs nužudė savo brolį Abelį; nebutų tokiam atleidimo, nė susimylėjimo per kiaurą amžių. Tas žmogus, kuris stoja dabar vergauti kompanijai, kasa pats sav duobę, į kurią pirmutinis ir įpuls.

Ir be to darbininkų nepriteliai galingi ir stiprus; visi judosziai ir farizėjai — kaip svietiszki, teip ir dvasiszki — eina priesz darbininkus; jei patys darbininkai dar ardys tarp savęs vienybę, tai niekad jie nesusilauks gero.

Sutarime ir vienybėje laikykimės drucziai ir laukime geresnių dienų!

Darbininkai, nesiduokite apsigauti.

Kad kapitalistai naudojasi isz darbininkų nesusipratimo, sztai dar vienas darodymas.

Philadelphijoje, ant 7 gatvės, pietinėje pusėje, pas vieną žinomą agentą buvo iszkabintas apgarsinimas, kad reikalauja daug darbininkų į pabriką szalia Pittsburgo, kur mokės gerą algą ir dykai nuvesz dar. Ant to pasigodėję, atsirado 27 darbininkai, tarp kurių buvome 6 lietuviai. Isz Philadelphijos iszvažiavome 11 val. vakare; ant rytojaus, apie 10 val. vakare, įėjo į musų vagoną kas-žin koki keturi vyrai ir drauge su dviem jau buvusiais musų palydovais liepė užgesinti lempas ir gulti; trįs atsistojo prie vienų vagono durų, o kiti trįs prie antrų. Bet mums, lietuviams, jau ne miegas rupėjo, tik užpuolė baimė — kur mus veža ir kas czia nusiduos. Trukis sustojo Bramwell, vakarinėje Virginijoj; arti stovėjo pulkai žmonių su ginklais; man pamojus per langą, keletas vyrų atėjo artyn; užklausiau, ar czia straikas? Atsakė: teip, straikas. Tai iszgirdęs, asz pirmas iszlindau pro langą, o anie vyrai priėmė manę ant rankų; paskui manęs ir kiti ėmė lįsti laukan; bet tam tarpe pradėjo eiti trukis tolyn, o tie dabokliai ėmė už kojų traukt atgal į vagoną norinczius iszszokti. Daboklis vieną vaikiną buvo atgal įsitraukęs, bet gavo nuo jo į tarpakį ir tas vaikinas vėl szoko lįsti pro langą, iszkiszęs pirma kojas; per pusę iszlindus, sugriebė aną straikieriai traukt laukan, o dabokliai į vidų. Straikieriai vaikiną isztraukė, tik dabokliai visai sudraskė žakietą. Pasisekė iszsprusti 4 lietuviams, 1 lenkui ir 1 szvedui. Anuos 21, musų draugkeleivius darbininkus, nuvežė toliaus, ir kas su jais atsitiko, ar atsitiks — nežinia.

O musų szeszetą straikieriai parsivedė namon, pavalgydinę paguldė, ant rytojaus davė pusryczių ir, nusivedę į unijos ofisą, priraszė į uniją; dabar vadina draugais, broliais ir duoda valgį. — Lietuvių czia nėra, tik keletas slovakų, o daugiausiai anglikai ir murinai. Vienog, jie, kad ir svetimi, aprupino mus teip, kaip motina savo vaiką. Tai-gi, darbo bejieszkodami, tapome straikieriais—unijonistais ir straikuojame.

Dėlto, broliai darbininkai, netikėkite agentų ir kompanijų vilionėms. Kur bus darbo, reiks darbininkų, tai žinias ir reikalavimus pranesz patys darbininkai. Kompanijos jieszko lengvatikių ir paskui, nusivežę kas-žin kur, priverczia dirbti tokiose vietose, kur straikas, kur darbininkai veda kovą pagerinimui savo buvio.

Jonas Rudnickas.

Straiko atgarsiai.

Apgauti darbininkai.

Luzernės paviete kompanijų agentai surinko kelis szimtus straikierių ir nuvežė į Readingo apielinkę dirbti, kur teip-gi buvo straikas. Apgautiejie, pamatę savo apvilimą, iszvaikszcziojo savo keliais.

Netikėk agentams.

Jeigu darbininkai susipratų, laikytų visi vienybę, tai kompanijoms juos teip apgavus, galėtų už suviliojimą atlyginimo reikalauti ir parvežimo atgal, isz kur iszvežė. Bet geriausiai yra neklausyti tokių agentų. Kur bus darbo, tai patys darbininkai, unijonistai, suteiks žinias.

Vilkas avinyczioje.

Dabar kietosios anglies apyrubėje skiria kandidatus ant kasyklių inspektorių, kuriems pavesta augsztesnė priežiura angliakasyklių ir pildymas įstatymų; vienu isz tų kandidatų pastatytas James Martin, garsingas szerifas Luzernės pavieto, kuris ti 1897 m. įtaisė Lattimero skerdynę ir nužudė 27 darbininkus. Tai reiszkia: įleisti vilką į avinyczią. Nanticoke'o distriktas pakėlė protestą priesz Martin'o kandidaturą.

Suaresztuotas skebas.

26 liepos, iszdirbęs visą savaitę, vienas Stomervilles lenkelis, subatoj, gavęs užmokestį, parėjo namon, o vakare isztraukė į saliuną pasilinksminti; besilinksmindamas, pasakė: „kas dirba, tai gali ir linksmintis, o straikieriai, žiurėkit, iszsisziepę". Tada visi patyrė, jog tai yra skebas; saliuninkas nedavė jam daugiaus gerti ir iszstumė per duris laukan; o tie, kurie su juo sykiu buvo gėrę, sumuszė iki pusgyviui ir nugabeno į lakupą; tacziaus, jį paleido slapta — nežinia nėkas.

J. S.

Randa darbą.

Stojus straikui kietoje anglyje, į virszutines valstijas privažiavo daugybė lietuvių isz Pennsylvanijos, jieszkodami darbo ir daugumas pribuvusių gavo darbus, nes fabrikai labai gerai dirba. Anglies prekė pas mus pakilo—ant $2,50 už toną augszcziaus, ne kaip pirma buvo. Tai mat: anglies darbininkai straikuoja, norėdami iszkovoti geresnį sav buvį; o virszutiniai darbininkai apmoka anglies carukams ant užlaikymo valkatų, skebų ir policijos. Kame vargdienio—darbininko iszganymas nuo bado? gal tik pas Abraomą.

Newbritainietis.

Pagelba isz Anglijos.

Prezidentas J. Mitchell gavo žinią nuo Anglijos darbininkiszkų unijų, kad jos suteiks nuo savęs paszelpą pinigais, ant straikuojanczių angliakasių naudos.

Deputy szerifas apsivogė.

Philadelphia & Reading Co. apskundė savo berną, deputy szerifą Ch. Skerdiu'ą, į Pottsvilles sudą už pavogimą kompanijos savasties ant $300.

Vietoj anglies — durpės.

Tulas tyrinėtojas Dr. W. S. Pettit pranaszauja, kad straikui per ilgai nusitęsus, vargdieniai žmonės turės kurenti durpėmis. Vakarinėje New Yorko valstijos dalyj guli platus durpių sluogsniai, kurių plotis tęsiasi per keturis didelius pavietus (Niagara, Orleans, Erie ir Monroe). Durpės kasztuos pigiaus už anglį — tik $5,00 už toną. Dr. Pettitt tiki, jog szitas didysis straikas pakels durpių iszdarbiavimą.

Aukos straikuojantiems.

Organizacija „Liuosybės Dukterų" (Daughters of Liberty) turi savo kuopą Plymouthe, Pa., po vardu „Golden Rod lodge"; toji kuopa pavedė isz savo kasos į straiko iždą $10,00. Vietinės kitos organizacijos „Knights of Pythias" kuopa, po vardu „Radiant Star lodge" (N. 178), paskyrė ant to pat da'yko $50,00.

Bėgo per kalnus.

Ties Mahanoy City straikieriai užklupo kalnuose nekokį Aug. Spore, kurį laiko už skebą; iszvydus parduotus brolius, pabudo pas skebą sąžinė ir drauge baimė; jis pasileido bėgti skersai Locust Mountain ir atsidurė net Ringtown'e, — teip jį vijo sąžinės graužimas. Darbininkai, turbut no ėlami pamiklinti atsilsėjusias kojas ir pabaidyti skebą, neva vijosi jį net tris valandas.

Pasigyrė savo judoszia vimu.

MahanoyCity, Pa., nekoksai Ant. Meholsky gyrėsi priesz straikierius, kad jis dirbąs ir dėlto turįs pinigų; kad tai teisybė — jis parodė banko check'į; darbininkai, norėdami pavaryti isz savo tarpo parsidavėlį, ėmė jį stumdyti ir gerokai apkulė; tik policija iszgel-

bėjo, nuvedus į belangę. Reikia darbininkams saugotis to kių tuszczių pagyrunų, kurie gali įtraukti žmones į nelaimę.

Kuo kovoji — nuo to žusi.

Pottsville, Pa., 28 liepos du neunijonistai Leudermann ir Frost, eidami į darbą, užpuolė ant stovinczių pakelėje ir ant kelio straikierių; žmonės teipgi supuolė ant jų; į tą tarpą atsiskubino senasis Leudermann, ano tėvas, kasyklės superintendentas, ir ėmė szaudyti isz revolverio į žmones. Tada ir pas darbininkus atsirado revolveriai, kuriais jie patiesė se į Leudermann'ą vos gyvą (vėliaus jis numirė); jo sunus ir kitas skebas gavo teipjau po dvejetą szuvių, bet nemirtinai pavojingų. Nė policija, nė sudas niekeno isz straikierių nejieszkojo, nė nesuėmė: mat, buvo aiszku, kad tik superintendentas kaltas už tą atsitikimą. Tokiu tai budu kapitalistai norėtų prigundyti darbininkus į ermyderį.

Paszelpa straikieriams.

Vardan Brooklyno „Lietuvos Sunų Draugystės", p. J. Naujokas padavė redakcijai tokius užklausymus: 1) ar delegatai nuo Wilkes-Barrių Lietuviszkai-lenkiszko politiszko kliubo turi tiesą rinkti pinigus straikierių paszelpai; 2) kur geriausiai siųsti tuos $15, kurios yra paskyrus minėtam tikslui „L. S. D."; 3) kadangi, pagal laikraszczių praneszimus, lietuviai gauną mažiaus paszelpos už kitatauczius, tai ar nereikėtų pavesti tų pinigų stacziai lietuvių naudai.

Iksziol „Vienybė" negalėjo praneszti apie suorganizavimą paszelpos straikieriams, nes ne viskas buvo sudavadyta, o ir dabar dar kaip-kas neparėjo į tvarką.

Prie szitos, vienog, progos galime paduoti visuomenei szitiek.

Lietuviszkai-lenkiszkas politiszkas kliubas Wilkes-Barre'uose, kurs vadina savę Luzerne's pavieto kliubu, savo užmanymų, dalyke rinkimo paszelpos straikieriams, neapreiszkė nė vienam isz lietuviszkų ir nė vienam isz lenkiszkų laikraszczių, nors pati dalykų prasmė rodo ant to, kad jis turi rinkti dovanas pervis tarp lietuvių ir lenkų. Apie kliubo užmanymą organizuoti rinkimą aukų teko netyczia dasižinoti tik isz buržuaziszkai-kapitalistiszko „W. B. Record'o", atvirai prieszingo organizuotam darbui. Jei lietuviszkas kliubas neskaito reikalingu daigtu apreikszti savo siekių ir užmanymų lietuviszkai visuomenei, tai jis negali rasti tarp lietuvių nė užsitikėjimo. Kas siuntė nuo kliubo vardo delegatus į Brooklyn'ą, su kokiais įsakymais ir tiesomis — mes nežinome.

Apie suorganizavimą paszelpos angliakasiams bedarbės laike buvo apsvarstyta ir nutarta ant nacijonaliszkos konvencijos Indianapolyj, 17 dieną liepos.

Vardan Unijos, tamtikras komitetas pagamino atsiliepimą į visuomenę; isz to atsiliepimo, patilpusio isztisai officijaliszkam Unijos organe „The Unnited Mine Workers Journal" (24 July, N 16), matyt, kad visi pinigai, paskirti straikierių iždui, turi buti siunciami po sziuo adresu: „*W. B. Wilson, National Secretary-Treasurer, 1103 Stevenson Building, Indianapolis, Ind.*"

Teiravomės apie tai ir unijos kanceliarijoje — jos perdėtiniai pasakė tą patį. Mat, visi pinigai turi pereiti per centraliszką kasą, kurios rokundas veda nacijonaliszkas sekretorius (jis drauge ir iždininkas). Siuncziant kitur, pasidaro tik dvigubi siuntinėjimo iszkaszcziai.

Abelnai, mes patartumėme visoms draugystėms, kuopoms ir pavienėms ypatoms nėjieszkoti nėjokios tarpininkystės, bet stacziai siųsti pinigus į centraliszką kasą, pagal augszciaus paduotą adresą. Visos tos dovanos yra garsinamos unijos organe.

Ant galo, paskutinis klausymas apie dalinimą paszelpų yra labai painus. Unijos perdėtinius girdėt skundžiantės, jog svetimtaucziai daugiaus reikalauja už vietinius anglus ir kitus; beto lietuviai ir kiti mėgsta skųstis, o anglų skundų negirdėt, kad jie ir nebutų užganėdinti. Ant galo, dabar dar tik pradžia, tai sunku ką tikro nuspręsti.

Apie paskyrimą pinigų, paeinanczių nuo lietuviszkų draugyszczių, suszelpimui vien lietuvių, galėtų buti kalba tik tada, jei mes, lietuviai, suorganizuotume visai atskyrų rinkimą dovanų ir dalinimą jų tarp savo straikuojanczių. Tuose dviejuose milijonuose dolerių, kurios turi surinkti unija į mėnesį, lietuvių aukos bus tik laszeliu marėse; dėlto vargiai galima statyti kokius-nors reikalavimus.

Visos Amerikos darbininkai szitam klausyme yra susilieję į vieną milžiniszką szeimyną, sujungtą broliszkais giminystės rysziais. Kaip pavienių szeimynų sąnariai szelpia kits kitą visokiuose reikaluose, nedarydami nėjokio skirtumo tarp vieno ir kito, teip ir mums sziądien pridera teip elgtis: turi du kąsniu — atiduok vieną savo broliui, nieko neturinczian.

Ir neužmirszkime dar vieno daigto: „*greita dovana turi dvigubą vertę*".

Kur jie žengia?

Vokiszkas laikrasztis „*New Yorker Volks—Zeitung*", 31 nedėliniam num., nuo 3 rugpiuczio, apgarsino tokią žinią:

„Shenandoah, 2 rugpiuczio. Tulas lietuviszkas kunigas (ein Pfaffe) praneszė sziądien generolui Gobin, jog jis susekęs „anarchistų ir nihilistų" pėdsakus: jų užduotis ir siekis esąs — iszdaužyti sutrauktus į Shenandoah'rį milicijos pulkus. Kunigas tvirtino, kad anarchistų įtekmė esanti stipresnė, negu jojo įtekmė ir dėlto milicijai turi buti prisakyta labai sergėtis. Jis, kunigas, visada stengdavosi savo parapijonus užlaikyti ramybėje, bet priesz anarchistus jis esąs silpnas, nieko neįstengia. Tokiais, tai yra: „anarchistais", esą didžiausioje dalyj intelligentiszki (prasilavinusiejie protiszkai) darbininkai, o ne kitoki, — dar priduro kunigas.

Generolas Gobin pasakė „Dievo tarnui", jog jis neturi baimės, kad kas-nors užpultų ant kariumenės; o jeigu kas ir užpultų, tai milicija yra pasirengus ant to".

Nenorėjome dėti prie szito praneszimo nėjokio patėmyjimo. Vienog, pro visų lupas priesz norą veržte veržiasi klausymas: *kas tai yra? parinkta hypokrizija* (pasali, užslėpta veidmainystė), ar *prasta insania*(proto apsvaigimas)?

Iki atsiras tikras pavadinimas tam „kunigo" darbui ir iki bus sužinotas denuncijanto vardas, reikia pasakyti nors keletą žodžių. Isz kitų laikraszczių matyt, kad du katalikiszki kunigai perstatė gen. Gobin'ui slaptus praneszimus, jog *lietuviai*, kurių yra Shenandoah'ryj nuo 6 iki 8 tukstanczių, rengia maisztą ir ketina skersti kareivius.

„Juodiejie aniuolai" tikėjosi, kad jie tą biaurią, begėdiszką denuncijaciją szeptelėjo į ausį maskoliszkam žandarui Vonsiackiui arba Zubatovui; jie tikėjosi, kad toji paslaptis nepateks visuomenės žiniai ir sudui; jie mislyjo, kad tai „politiszkas" daigtas ir nebus apskelbtas. „Juodi aniuolai" už-

mirszo, kad Amerikoje visai ką-kitą vadina „politiszkais dalykais" ir per tai jiedu skaudžiai apsigavo. Gen. Gobin, kurs pats juokiasi isz kunigų praneszimo, ne vien iszpasakojo, bet skaitė už pareigą apskelbti visuomenei „aniuolų" praneszimą per laikraszczius.

„Nėra didesnės piktadėjystės už tą, kada Gracchus žudo Spartaką" — sako mums senoji teisybė. Iszėję isz tų paczių vargdienių žmonių-prasczioką, mitę jų duona, dalinę su jais vargus ir tankiai skurdą, o paskui paėmę ant savo sąžinės vadovystę keleto szimtų ar tukstanczių tų paczių savo brolių, — jie meta ant dvasiszkų savo vaikų tokį sunkų apskundimą, jog pamislyjus turi sudrebėti visi žmoniszki jausmai.

Tiedu kunigai pasakė generolui Gobin'ui, kad tarp Shenandoah'rio lietuvių yra anarchistai ir nihilistai; jų turėtų buti, pagal tą pasakymą, daugnes kunigai, su tiek pagelbininkų, negali apveikti jų. Tokiu budu, skundas nukrito ant kiekvieno skyrium ir ant visų isz vieno Shenandoah'rio lietuvių; tas plėtmas valdžios ir kitų valstieczių akyse nebus iszdildytas, iki lietuviai nepareikalaus, idant tiedu „aniuolai" parodytų anuos baisius anarchistus ir nihilistus vardais ir pravardėmis: tada galima bus kitam, o gal ir visiems, teisintis ir iszsiteisinti.

Jeigu tiem dviem kunigam užteko tiek pasalumo apskųsti savo brolius, tai turi užtekti tiek drąsos, idant pripažinti, kuriuos jie skundė.

Shenandoah'riecziai prasikalstų priesz savę paczius ir priesz visą lietuviszką tautą, jei jie nepareikalautų iszaiszkinimo anų skundų ir užmetinėjimų.

Ar-gi pas mus neatsiras tos skaudžios ant prasikaltėlių rykstės, kuri vadinasi „visuomenės nuomone"? Ar tik pavienės ypatos turi kovoti priesz tokius ligotus apsireiszkimus draugijos gyvenime, kaip augszczius apraszytasis?

O to dvasiszko pagedimo priežastys guli, turbut, daug giliaus, negu gali rodytis. Lygtyczia, szitam pacziam laike pasirodė 31 „Lietuvos" num. toksai praneszimas isz Panemunėlio, Zarasų pav.: „Szįmet per sekmines kunigas Szereiva iszkeikėisz sakyklos visus skaitanczius knygas ir laikraszczius. Ne ganato, iszdavė policijai sziuos vyrus: Juozą Sirvydą, Antaną Kvederą ir Mateuszą Marczionį isz Tindžulių. Pas Sirvydą atsiuntė kunigas czielą gaują fanatikų tamsunų, kurie nakties laike norėjo jį suriszti ir vežti pas assesorių, iszduoti valdžiai, kaipo blėdingą vieszpatystei žmogų. Bet tas vyras, matydamas, kad czia ne juokai, iszsprudo nakties laike vienmarszkinis ir nėne atsisveikinęs su savo moteriszke ir mažais vaikeliais, turėjo traukt į užrubežius. Į porą dienų apsiautė visą parapiją gaujos žandarų ir padarė daugybę kratų. Aresztavo Ant. Kvederą ir Mat. Marczionį, nors pas juos nieko nerado. Mat, kunigo buta nurodyta, kas ir kokias knygas skaito."

Matome, kad teip Lietuvoje, kaip ir Amerikoje, tula dvasiszkijos dalis naudojasi pagabia valanda. „*Carpe diem!*" (suvartok dieną!) — tai jezuitiszkas kunigų szauksmas.

Kun. Szereiva žino, kad tik užvesk žandarus ant pėdsako — o jie iszszluos pusę parapijos. Czia koki nežinomi kunigai pasinaudojo Shenandoah'rio sumiszimais ir teip-gi „gaudo valandą!"

Vienog, tegul atsimena: „žmogus szaudo — Dievas kulką gaudo!" Ir tikrasis Dievas neyra tas rustybės ir neapykantos dievaitis, vardan kurio tapo suardyti, paniekinti ir patremti broliszki rysziai, vardan kurio nelemtoji pagieža liepsnoja supentėjusiose krutinėse....

„Dievas, kuris perdėm regi jusų szirdis, pasipiktintų tokiais sutvėrimais, jei tai nebutų tas pats Dievas, kuris sutvėrė Niliaus siaubuną (krokodilių)". (Fr. Schiller. „Plėszikai").

Darbininkai vienyjasi.

Liepos 30, miestelyje Exeter Borough, Pa., atsibuvo visuomeniszkas darbininkų susirinkimas ir prakalbos. Kalbėtojais buvo du anglai isz darbininkų partijos: p. Roth isz Wilkes-Barre, Pa., ir p. J. Swift isz Philadelphia, Pa. Pasiklausyti prakalbų susirinko vien visi szios apielinkės angliakasiai. Kalbėtojai aiszkino apie darbininkų vargus ir nurodė teip-gi, isz kur jie paeina. Nurodė darbininkų apsileidimą politikoje; anot kalbėtojų, mes negalime nieko tikėtis gero, pakol tie patys kapitalistai sėdės legislaturoje ir teisdarių vietose; tik tada darbininkai gali iszlaimėti kovą už savo tiesas, kada teisdarystėse bus iszrinkti vieni darbininkai arba jų isztikimi prieteliai.

Po prakalbų susitvėrė czia darbininkų partijos kuopa, prie kurios prisirasze 74 sąnariai visokių tautų: anglų, slovakų, lietuvių ir lenkų. Pastarame laike szioje apielinkėje susitvėrė net penkios darbininkų partijos-socialistų kuopos, beje: Maltby, Wyoming, Exeter Borough, Duryea ir Pittston, prie kurių prisirasze apie 700 sąnarių. Pagal padduotas „The North American" 30 liepos žinias sukczių partijas, tai yra republikonų ir demokratų, ima krėsti drugys. Prasidedant angliakasių straikui, darbininkų partija turėjo szioje apielinkėje tik 40 kuopų, o sziądien virszyja jau keturis szimtus. „The North American" sako: jog republikonai, kartu ir demokratai siunczia dabar savo slaptus agentus isztirti žmonių mislį po visas kietųjų anglių apielinkes. Už tai-gi darbininkai turėtų tųjų paukszteliu apsisaugoti, kurie priesz rinkimus prižada aukso kalnus, o paskui, praszant duonos, suteikia szvininę kulką! *J. K.*

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Ellis Island, N. Y. Ant laivo „Zeeland", iszėjusio 19 liepos isz Liverpool (szį kart ne isz Antwerpen) ir atplaukusio į New Yorką 28 liepos, buvo įsėdęs lietuvis Augustas Baurus, 42 metų, paeinantis isz Fleschkenų (Kauno gub.?); pirmą kelionės dieną, iszsiyrus isz Liverpool, jis dėl nežinomos priežasties pasiskandino. Velionis buvo bevažiuojąs pas savo pusbrolį Liudviką Jurkszaitį, į Waterbury, Conn.; turėjo su savim $15.

New-Yorkietis.

Ladd, Ill. Liepos 25 dieną uždarė vietinės anglių kasykles ant 3 mėnesių laiko ir 400 darbininkų liko be darbo. Dėlto niekas tegul nevažiuoja czion darbo jieszkoti. *A. Dr.*

Newark, N. J. Pas mus tautiszki reikalai snaudžia visai apkurtę, kadangi mųsų tautieczai labai neturi laiko, nes reikia rankovėmis barus szluostyti. Karczіamos vienos nupuola, kitos isz naujo dygsta, tai gi girtuoklystė ir kazyravimas vieszpatauja pilnam žydėjime.

Atvažiavo isz Lietuvos į Newarką vienas isz mųsų kankintinių už lietuvystę ir žmonijos gerovę, Pranys Matulaitis, kuris iszvargo trejus metus Viatkos gubernijoje. Apart to dar valdžia buvo paskyrus 1 metus ant isztrėmimo isz Lietuvos; bet sziuo kartu pasisekė isztrukti isz meszkino nagų.

Matulaitis yra nedabaigęs

mokslą, sveikata susilpus: ta tokia dalis musų kovotojų!

Isz svarbesnių vietinių atsitikimų bus paszventinimas liet. bažnyczios 3 d. rugpiuczio. Paszventinimą atliks su didele paroda ant gatvių. Apie 30 visokių draugysczių yra už praszyta: lietuviszkų, lenkiszkų slovakiszkų vietinių ir isz aplinkės. Klebonu musų parapijos yra kun. V. Matulaitis.

Vietinis.

Paterson, N. J. Czionykszeziai lietuviai tautiszkai snaudžia, bet laikui bėgant, rasi susipras ir prisikels isz to miego. „Vienybės" skaitytojų yra czia tik 4. Darbai gerai eina, tik musų broliams sunku darbą gauti; daugiausia czia szilkinių fabrikų; pora sąvaiczių atgalios straikavo bene visos dažymo darbavietės; straikieriai iszlaimėjo ir sugrįžo prie darbo.

Lietuviai raszosi prie draugystės szv. Kazimiero, bet yra ir tokių, ką rėdosi svetimomis pluksnomis. Tegul bus tiems neiszmanėliams gėda!

A. Varaszkevyczia.

Waterbury, Conn. Man prie bažnyczios betarnaujant, teko tankiai patėmyti lietuviszkoje bažnyczioje seną ir gerai apsitaisiusį italijoną. Isz pradžių asz negalėjau dasiprotėti, kas tas per senis-italijonas, ir kodėl jis lanko lietuviszką bažnyczią, kadangi italijonai turi czia savo bažnyczią? Bet ant galo teko gerai patirti, kas tas per senis ir ko jis eina į lietuvių bažnyczią. Minėtas senis tai yra neva „daktaras" (isztikrųjų-szundaktaris), kuris senam savo kraszte, pasigriebęs kito mirusio daktaro diplomą, atbėgo į Ameriką ir czia dar priesz 1885 metus savę užsitvirtino „daktaru". Jis niekad nėra buvęs ne vien daktaru, bet ne moka nė gerai raszyti ir pats nėjokio recepto neparaszo; jeigu gi ką gydo, tai savo sutaisytus „vaistus" duoda ir visiems tuos paczius. Jo krasztiecziai-italijonai visi žino, kad jis nėra daktaras, bet ilgą laiką buvęs Neapolyje už mėsininką (butcher), todėl jo visai nelanko ir pas ligonius neszaukia. Bet senis „daktaras", apsigyvenęs tarp lietuvių, visaip gudravoja ir juos pas savę traukia. Mat, jis lanko lietuviszką bažnyczią, persistato savę geru kataliku; tankiai pas kun. Saurusaitį į namus nueina, todėl žmonės, nieko nežinodami, laiko jį už tikrą daktarą. Kas akyviausia, kad musų klebonas iszveda apie jį pasaką, kad jis yra giminietis Szv. Alfonsui deLiguori: „Jis, girdi, yra geras daktaras -katalikas, ne vieną duszią apsaugoja nuo prapulties, o protestonai daktarai nepaiso apie duszią žmogaus".

Senis, labiausia kunigo perstatomas „daktaras", begelbėdamas duszias, jau ne vieną lietuvį be laiko nusiuntė į „dangaus karalystę", o kad ne jis, tai dar ir sziądien butų bevargę ant szios aszarų pakalnės.

Waterburio lietuviai, kaip ir tyczia, szalyp savo labai mokinto duszių gydytojo, turi kunų gydytoją Szv. Alfonso giminietį, ir tiedu gydytojai vienas kitam padeda naudotis isz musų brolių tamsumo.

Prie tokių aplinkybių ir nelaimių, kurios paeina nuo minėtų dviejų gydytojų, yra butinai lietuviams reikalingas geras lietuviszkas gydytojas, kuris suteiktų jiems pamokinimą ir reikale pagelbą.

Nedyvai, kad senoje tėviszkėje senos bobos su samanėlėmis gydo visokias „priepuolas" ir „gumbus", bet kad czia mums perstato kunigas ir dar teologas, „bobinį" daktarą, tai jau isztikrųjų keistai iszrodo. Nelaimė mums, lietuviams, kad visoki svetimtaucziai, su musų paczių nupenėto duszių piemens pagelba, stengiasi mus nežmoniszkai isznaudoti. Geri ir tikri kunigai turėtų pra sergėti nuo visokių isz musų brolių tamsumo norinczių pasinaudoti szundaktarių, bet pas mus ant nelaimės viskas eina atbulai.

Paskutiniame laike darbininkai sukruto risztis prie unijos; lietuvių jau suvirsz 200 prisiraszė prie vietinės kuopos (local). Tai ženklas, kad darbininkai pradeda graibytis apie savo reikalus, nes gana prilaukė svetimų susimylėjimų. Ant galo, aiszkiai pamatė, kad susimylėjimo isz niekur nėra, todėl reikia patiems stoti ant kojų. *Bažnytinis.*

New Britain, Conn. Laisvė, rodos, kiekvienam yra reikalinga ir kiekvienas gyvas sutvėrinas nori buti liuosu. Tik busų broliai-lietuviai, o ypacz musų miestelyje, ne visi myli laisvę ir gerovę ir nesinaudoja isz szios szalies liuosybės. Kada mus broliai kitose apygardose, supratę, jog yra liuosi nuo sziaurinio meszkino letenos, darbuojas, kiek įmanydami, netik dėl kasdieninio duonos kąsnio, bet triusia ir dėl labo lietuviszkos visuomenės, o teip gi ir dėl atgaivinimo serganczios motinos Lietuvos. O musų miestelio lietuviai ne visi supranta laisvės ir apszvietimo naudą; iszskiriant keliolika ypatų su prakilnesniu supratimu, diduomenė darbuojas dėl tamsybės labo: jie vien užsiima skirstymu lietuvių į yvairių-yvairiausias partijas ir ardymu vienybės tarp savo brolių. Sztai skaitytojai patirs isz szito paskutinio atsitikimo, kaip labai yra nupuolę supratime nekurie musų broliai. Vietinės lietuviszkos draugystės užmanė, visos susivienyjusios, parengti pasilinksminimo dieną (pikniką). Padavus tą dalyką apsvarstymui į seniausią draugystę szv. Juozapo, atsirado kliutys, kurių niekas nesitikėjo, nė negalėjo tikėtis. Mat, įpainiojo czia tikėjimiszką klausymą. Nekurie szv. Juozapo draugsąnariai, drauge su paczių prezidentu, atsimetė nuo rengimo pikniko dėlto, kad valstiecziu (citizens) draugystė neturi savo įstatuose reikalavimo — varu varyti prie iszpažinties: tai, sako, mes, baltiejie katalikai, negalime vienytis su juodais puskatalikais.... Vienog, ar iszpuola baltiemsiems katalikams ardyti tarp musų vienybę ir kenkti geriems užmanymams, — apie tai jie nepamislyjo. Vienas vardas nieko nereiszkia, jei jis neyra paremtas ant gražių darbų. Mes lauksime, iki „baltiejie" ką naudingo užmanys, — tada mes, „juodiejie", be abejonės, pritartumėm. Bet veltu tikėtis konaudingo nuo tų, kurie nenori susidėti su lietuviais dėl tikėjimiszkų pažvalgų, o žydams ir vokiecziams yra pasidavę su visu savo neiszmanymu.

Broliai New Britainiecziai! laikas butų pradėti busti ir neklausyti tokių, kurie, prisidengdami tikėjimu, ardo tarp musų vienybę ir trukdo visuomeniszkus reikalus. Gero kataliko pareiga yra platinti broliszką meilę, o ne vaidus. Sarmata butų vadintis „baltu", „juodu": visuomenė pati aiszkiai pamatys, — baltas ar juodas. *Serdokas.*

Elizabeth, N. J. Darbai pas mus eina gerai; uždarbiai nuo pusantro iki dviejų dolerių ant dienos; naujai pastatytoje liejinyczioje darbas prasidėjo 21 liepos; tilpo 50 darbininkų.

Lietuviszkų vertelgų czia turime 14: 9 karcziamas, 2 mėsinyczias ir 3 drapanų krautuves; bet isz jų vos dvejetas turi tikrą supratimą apie visuomenės ir tautos reikalus ir priguli į Susivienyjimą.

Kitiems vertelgoms reikia

stacziai padyvyti: nėjokio szviesaus spindulėlio pas juos neiszvysi; ypacz saliuninkai: jiems vien rupi, kur kas susipeszė, kur reikia sutaikyti pesztukus ir žinoma... užgerti sandarą. Nekurie dasileidžia labai blogo paproczio — leisti už baro savo dukteris. Praszaliecziai tankiai stebisi tam ir gauna progą visaip apie tai spėti ir sznekėti.

7 liepos turėjome Sus. Liet. Am. kuopos susirinkimą, ant kurio atėjo vos 7 sąnariai; nebuvo nė prezidento. Vienog, susirinkusiejie iszpildė savo priderystę, iszrinkę naujus virszininkus ir pasiuntę tris vyrukus per visas lietuviszkas grinczias — kalbinti naujus sąnarius. Darbas pasisekė — ir ant syk prisiraszė 30 naujų draugų ir draugių. Galėtumėme nužengti daug toliaus, jei tarp visų czionykszczių lietuvių atsirastų tautiszkas susipratimas ir pajautimas savo garbės: dabar didmena skaito viską, kas savo, už niekus, stato sveimtauczius į pryszakinę eilę, o patys tuno tamsiam užpakalyje.

Ant to, rasi, iszdalies veikia kun Žindžiaus, vietinio klebono, įtekmė. Jis tankiai draudžia žmones nuo skaitymo laikraszczių ir knygų; valgydamas lietuviszką duoną, jis daugelyje dalykų rodo neapykantą priesz lietuvius. Sztai, netoli jieszkant, kun. Žindžius laiko vargamistrą-lietuvį, kuriam moka algos po $1,oo ant dienos; sziokiomis dienomis vargonuoja lietuvis, bet ant szventų dienų klebonas parkvieczia airį, mokėdams jam už tai kas nedėldienis po $5,oo: mat, airis pasirodo penkis syk vertesnis už savo žmogų; o lietuvis teipgi galėtų atlikti tą darbą. *Parapijonas.*

Susivienyjimo L. A. reikalai.

Nuo XVII seimo Susivienyjimo Liet. Amer., atsibuvusio Boston, Mass., iki paskutinei dienai Liepos mėnesio prisiraszė prie S. L. A. naujų sąnarių.... 209.

Kuopų skaitlius pasidaugino naujomis 4.

Daugiausia padidino savo kuopą darbsztus musų draugsąnariai Waterbury'je (11 kuopa): ji turi dabar pilnų sąnarių 205.

Pasidarbavo puikiai nauja kuopos administracija Elizabeth, N. J., nes prisiraszė prie jos naujų sąnarių 30 ant syk.

Prie szitos progos turiu iszstarti szirdingą acziu sekretoriams kuopų, kurios prisiunczia suraszą vardų savo kuopų geroje tvarkoje, — matyti, kad pagal savo knygas.

Kuopa 11 Waterbury, Conn.
Dr. Vytauto S. Boston, Mass.
D.S.Kazimiero S.Boston,Mass.
Kuopa 20 Union City, Conn.
Kuopa 6 Plymouth, Pa.
Kuopa 5 Plymouth, Pa.
Dr. Vytauto Plymouth, Pa.
Kuopa 4 Lost Creek, Pa.
Kuopa 7 Pittston, Pa. ir kelios kitos.

Su prisiųstais vardų suraszais minėtų kuopų nėra prie įraszymo doklės rubrikose jokių pinklių, nes pagal savo knygas isz eilės viską suraszo; bet kurių kuopų sekretoriai nesilaiko vardų suraszuose jokios eilės ir tvarkos, tai su tais sumaiszytais, o tankiai ir sukraipytais, vardais tiek prisieina darbo, jog kur atlikti tokį darbą butų galima su puse valandos, tai prisieina dirbti per dvi valandas, rankiojant sumaiszytus vardus.

Dabar, dėl sutvarkinimo tokią kėblumų, iszsiuntinėjome net atspaustus tam tinkamus vardų suraszymui blankietus, ir visgi turėsim kaip nors tą neparankų darbą sudavadyti.
T. Astramskas, S. L. A. sekr.

Naujai prisiraszė prie Susivienyjimo Liet. Am.

Waterbury, Conn. 11 kuopa.
Vincas Szenerta
Marė Stukniukė
Ona Glaveckienė
Marė Kukaitienė
Urszulė Popikienė
Agota Paplinskiutė
Barbora Geczionienė
Kazys J. Jesvenskas
Juozas Skalandžiunas
Agnieszka Stacziokienė
Marė Stacziokiutė
Pranas Szukevyczia
Agota Jaszinskiutė
Zigmunt Danielis
Jonas Stasiunas
Julė Aviecziutė
Teofilius Mikulskis
Leonora Plungiutė
Juozas Jankauskas
Augustas Bugentavyczia
Ona Urbanavycziutė
Morta Noreikiutė
Agota Pautieniutė
Magdė Viltrakiutė
Matijoszius Ražas
Agnieszka Navickienė
Tamoszius Kaukas
Agota Kaukienė
Alena Czesnevyczienė
Marė Serapinienė
Juozas Tamoszaitis
Bonaventuras Motiejaitis
Elzbieta Samaszkiutė
Vincas Sziopys
Agota Stoczkiutė
Union City, Conn. 20 kuopa.
Petras Abromaitis
Vincas Kamaitis
Jurgis Pocevyczius
Elizabeth, N. J., 3 kuopa.
Antanas Pileckas
Petras Rutelionis
Tamoszius Czesnulevyczius
Antanas Petruszkevyczius
Ona Urbienė
Jonas Ciperis
Mikas Poszka
Antanas Sluczka
Jurgis Vilkauckas
Vlad. Žilinskis
Juozas Gražulevyczius
Marė Ambrazienė
Jonas Anskaitis
Jonas Bibartas
Petras Germinas
Juozas Piaseckis
Juozas Venckus
Juozas Baltraitis
Juozas Urbanavyczius
Antanas Kazlauckas
Vladas Pukevyczius
Agota Pukevyczienė
Pijuszas Karalevyczius
Jurgis Bieliauckas
Motiejus Bugarauckas
Juozas Jaczius
Urszulė Jaczienė
Feliksas Pralgauckas
Pranas Svirplis
Marė Matulevyczienė
S. Boston, Mass., dr. S. Kazimiero.
Antanas Valionis
Juozas Gesevyczius
Juozas Balandzevyczia
Izidorius Bulauckas
Petras Valentas
Petras Matusevyczius
Plymouth, Pa., dr. Vytauto.
Vincas Suckus
Nauja 56 kuopa Foxcroft, Me.
Jonas Tumosa
Andrius Puidokas
Juozas Plauszinis
Jonas Klimavyczia
Kazys Klimavyczia
Julius Kazimierskis
Morta Tumosienė
Petras Petrusziunas
Jonas Petrusziunas
Ona Klimavyczienė
Marė Kazimierskienė
Chicago, Ill. 36 kuopa.
Matijoszius Uoksas
Heronimas Sideravyczia
Petras Bujauckas
Pran. Eismonta
Albinas Jokubka
Jadvyga Kanapeckaitė
Antanas Matuzas
Mikas Tananevyczius
Philadelphia, Pa. 10 kuopa.
Martynas Dapszevyczius
Veronika Unikienė
Jersey City, N. J. 50 kuopa.
Antanas Karpauckas
Valerijonas Ridvinas
Silvestras Bulevyczius
Adomas Stanynas
Pittston, Pa. 7 kuopa.
Juozas Lenkaitis
Antanas Nametkevyczius
Katrė Nametkevyczienė
Ona Czekaitienė
Marė Kaszubienė.
Juozas Samuolis
Worcester, Mass. Nauja 57 kuopa.
Simas Gilius
Andrius Zaliackas
Kazys Žemaitis
Vincas Vasiliauckas
Adomas Bublis
Vincas Ginkus
Andrius Ginkus
Petras Banionis
Spring Valley, Ill. 46 kuopa.
Adomas Brusokas
Alek. Grigaitis
Andrius Szliuželis
Dominikas Galminas
So. Boston, Mass., dr. Vytauto.
Pilypas Szlimas
Hudson ir Maynord, Mass.
nauja draugystė S. Juozupo N.58.
Povylas Namarskis
Ignotas Lazauckas

Mikas Rimkus
Zigm. Lazauckas
Petras Mielkunas
Kazys Saputavyczius
Alek. Noreika
Juozas Haviczius
Fr. Baleiszis
Jonas Bagdanavyczius
Vincas Bakunas
Juozas Tamulionis
Jurgis Namarackas
Juozas Matusevyczius
Hasting, Pa. 25 kuopa.
Gertruda Žurauckienė
Marė Žurauckienė
Andrius Surdoka
Adomas Maksimas
Adomas Daubaras
Stasys Stankevyczius
Kazys Jankauckas
Brigita Jankauckienė
Motiejus Daubaras
Jokubas Daugirdas
Nashua, N. H. N. 54
draugystė S. Kazimieriaus.
Izidorius Gudaitis
Juozas Treinavyczia
Juozas Lukoszevyczius
Julius Jazukevyczius
Aleksandra Grinevyczius
Jokubas Sedlavyczius
Jonas Lesauckas
Jonas Klimas
Ciprijonas Lukoszevyczius
Jonas Žaliauckas
Andrius Treinavyczia
Kazys Miliauckas
Juozas Zapenas
Mikas Semsis
Jonas Užčavinis
Westville, Ill. 18 kuopa.
Matijoszius Draugelis
Marė Mureikienė
Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
Simas Sakalauckas
Edwardsville, Pa. 1 kuopa.
Vincas Babkauckas
Antanas Makauckas
Jieva Makauckienė
Ona Juknevyczienė
Alena Marcinkevyczienė
Teofilė Jasaitienė
Kazys Kundrackas
Antanas Pauksztis
Juozas Dzedolikas
Ona Jasinskienė
Ona Bukancziutė
Meriden, Conn. 49 kuopa.
Augustas Abiecunas
Pittsburg, Pa. 40 kuopa.
Ant. Sztarolis
Forest City, P. 2 kuopa.
Rožė Janczaicziutė
Mahanoy Plane, Pa. 16 kuopa.
Rožė Muraszkiutė
Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.
Juozas Tauckus
Katrė Aniulienė
Franciszka Aniuliutė
Marė Szukvietienė
Magdė Szukviecziutė
Jieva Kraszinskiutė
Magdė Kundrotienė
Jonas Viskaczka
Andrius Kundrota
Antanas Petruszka
Zofija Matutienė.
Passaic, N. J. dr. S. Jurgio N.47.
Pijuszas Sakatauckas
Vincas Sakatauckas
Ona Juksztaitienė
Lawrence, Mass. dr. S. L.
Petras Kibildis
Antanas Žvingilas
Juozups Paszakarnis
Ona Baltruszaicziutė
Jonas Marcinkonis.
Torrington, Conn. 55 kuopa.
Cecilija Sidarienė
Jurgis Bajerczius
Plymouth, Pa. dr. szv. Juozupo.
Motiejus Matusevyczius
Petronė Krencevyczienė
Tamoszius Krencevyczia
Tadeuszas Maczionis
Juozas Žukauckas
Antanas Jarulionis

T. Astramskas,
S. L. A. sekretorius.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos		
36	Wilkes-Barre, Pa.	1,00
7	Pittston, Pa.	4,00
41	Lawrence, Mass.	2,00
43	S.Boston,Mass. Kazm.	80,00
5	Plymouth, Pa.	10,50
38	Cleveland, Ohio.	5,50
29	Westville, Ill.	1,50
3	Elizabeth, N. J.	51,50
17	Brockton, Mass	1,00
55	Torrington, Conn.	2,00
13	Minersville, Pa.	50
1	Edwardsville, Pa.	33,00
30	Scranton, Pa.	14,00
38	Brooklyn, N. Y.	3,00
53	Plymouth,Pa. Juozup.	24,50
18	Westville, Ill.	1,00
25	New Britain, Conn.	2,50
	Buvo	$3,013,06
	Viso	$3,250,56

Kasier. *T. Pauksztis.*

Dideles permainos „Castle Garden'e".

Yra žinoma visiems, kaip per daugel metų ateivius lupo visomis pusėmis gerai mums pažįstamoje „keselgarnėje" (Ellis Island), ir rodėsi, jog galo tam nebus niekados. Ateiviai budavo užlaikomi per dienų dienas be jokio reikalo; stumdomi, barami ir keikiami, kaip nežmonės; apgaudinėjami, mainant pinigus; su gąsdinimais privercziami pirkti valgius, jiems tankiai nereikalingus, už kuriuos,vienog, lupdavo negirdėtai dideles prekes; buvo vercziami dirbti kuknioj ir kitose vietose ant salos, be jokios užmokesties; valgis (už kurį laivų kompanijos užmoka po 35c. per dieną nuo galvos) buvo kuonoblogiausias ir ateiviams meste numestas,kaip kokiems gyvuliams; tankiai ateiviai gaudavo per žandą ar per kuprą už nepaklausymą kokio nors urėdininko ar tai kuknios darbininko.

Su ateinancziais atsiimti ateivių, perdėtinių apsiėjimas nebuvo geresnis, kaip su paczias ateiviais. Tankiai szie ateinantiejie buvo stumdyti, lojoti, keikti, o tarpais, gėda pasakyti, ir muszti su lasda. – Teip tai buvo apsieinama su ateiviais ir jų draugais; ir tas viskas darėsi szeszėlyje valnybės, tiesos ir apszvietimo stovylos (Statue of Liberty).

Nors tankiai szie biaurus apsiėjimai buvo perstatomi vietinei vyriausybei, kaip paczių perdėtinių, teip ir paszalinių ypatų, bet visados likdavo be jokios pasekmės. Jau net ir laikraszcziams buvo nusibodę raszinėti apie tuos biaurumus. Jei nekurie urėdininkai ir iszdrįsdavo patys sziuos biaurumus praneszti vyriausybei, tai tik užtraukdavo ant savęs jos rustybę ir persekiojimą. — Bet buvo tokių urėdininkų, kurie, nežiurint ant persekiojimų, be pailsio darbavosi dėl gero ateivių, publikos ir datyrimo teisybės.

1900 metuose buvo užtrauktas tyrinėjimas, kuris parodė, jog szie visi biaurumai, o be to ir pinigų ėmimas isz urėdininkų pusės, tada labai žydėjo. Labiausiai buvo apkaltintas pagelbininkas kommissioneriaus, Edward F. McSweeney (isz Marlboro, Mass.), vyresnis inspektorius John Lederhilger'is ir 12 kitų menkesnių urėdininkų. Einant sziam tyrinėjimui, pasirodė, jog įtekmė Edwardo F. McSweeney'io dasiekė labai toli, net ir į patį Washingtoną, ir dėl tos priežasties tik apie 12 menkesnių buvo iszmesta, o kuonodidžiausi kaltininkai, kaip Edward F. McSweeney, Thomas Fitchie, John Lederhilger ir Albert Wank, buvo palikti savo vietose ant tolesnės emigrantų nelaimės. Dyvai, — vėliaus ir jų algos tapo pakeltos!

Thomas Fitchie (Commissioner) buvo palengvo budo ir menko supratimo ir suvisai nieko neiszmanantis apie vedimą tokio didelio instituto,kaip Ellis Island. Jisai retai kada žinodavo apie savo reikalus ir užduotį, viską atiduodavo ant rankų savo pagelbininkui McSweeney'i ir Lederhilger'iui, kurie per savo vyresniojo kvailumą drąsiai su savo draugais naudodavosi isz pavargusių ir nuskurdusių ateivių, ir visaip persekiodavo urėdininkus, ardanczius biaurius jų planus. Bet tie geriejie urėdininkai turėjo užtarėją Washington'e, ypatoje vyriausio kommissioner'io Terence V. Powderly, kuris visados darbavosi dėl gero emigrantų ir publikos; jisai tai įkvėpė drąsumą ir stiprybę į kovą sziems geriems urėdininkams, nors tuo užtraukė ant savęs didelę rustybę McSweeney'io ir jo draugų.

McSweeney, Lederhilger'is ir jų draugai, apsilikę po tyrinėjimo, dar labiaus įsidrąsino, nes jie mislyjo, jog buvo apsilikę tenai ant amžių. — Jie dabar darbavosi su daug didesniu drąsumu, persekiodami jiems nepatinkanczius urėdi-

ninkus ir visomis pusėmis naudodamiesi isz emigrantų. Net jau vizitatoriai tarpais gėdino McSweeney už daleidimą skriaudų ir tokių biaurių apsiėjimų su ateiviais. Tada McSweeney juokdamasis jiems atsakydavo: „Tie žmonės neyra teip augę, kaip mes, — jie savo gyvastyje nematė geresnio gyvenimo,kaip ant Ellis Island" (!). Szitas pats McSweeney tankiai per „New Yorker Staats-Zeitung" garsinosi apie savo gerumą svetimtaucziams, sakydamas, jog viskas blogas paėjo nuo Terence V. Powderly. Bet tas ne teip pasirodė vėliaus. — Yra gėda, jog toks laikrasztis, kaip New Yorker Staats-Zeitung" užsiėmė publikavojimu svetimtaucziams tokių neteisybių, ir tik už tai, jog jam McSweeney pavelyjo laikyti ant Ellis Island reporterį, kuris apraszinėtų naujienas apie ateivius. Turbut, lik sziai dienai tas laikrasztis liekasi organu szių pavarytų veidmainių.

Bet ant nelaimės McSweeney ir draugams, pacziam jų szelmystų karsztume, pastojo prezidentu energiszkas Theodore Roosevelt, kursai, apsipažindams su kas viena savo darbo szaka ir norėdams vesti savo administraciją kuonoteisingiausiais ir naudingiausiais keliais dėl publikos, tuojau dagirdo ir apie Ellis Island. Ir idant nepadaryti klaidų, viską isztyrinėjo per savo ypatingai isztikimus vyrus, ir atradęs teisybę visam jos baisume, tuojau apreiszkė norą praszalinti visus netinkanczius „Castle Garden'o" valdininkus, nuo vyriausio lik menkiausio. Bet su szios dienos visokioms politikiszkomis įtekmėmis, buvo sunku teip staigiai gauti gerus virszininkus.

New Yorko Commissioneriaus alga yra tokia menka, jog nė viens nenorėjo tą vietą su tiek daug darbo ant rankų užimti. Politikieriai ir menka mokestis užvilkino truputį reikalingas permainas, bet prezidento noras iszsipildė, kada viens isz New Yorko garsingų advokatų, William Williams, apsiėmė eiti ant vietos Thomas'o Fitchie's.

Mr. Williams, kaip ir prez. Roosevelt, teiposgi pats sav norėjo viską isztyrinėti, ir per ilgą laiką jo darbų ir siekių nieks nesuprato, pakol jisai neisztiesė savo dalgį ir pradėjo kirsti usnes isz daržo. — McSweeney iszėjo pirmiausiai, paskui jį jo draugai kontraktoriai: Emil Schwab & Co. (valgių), Frank Scully & Co. (pinigų mainytojai), Barney Biglin (expresmonai). Ir daugel kitų emigrantų lupikų iszvijo. Pabaigęs su didžiausiais, atkreipė savo akis ir ant urėdininkų. John Lederhilger pirmas gavo vakaciją, isz kurios jau nepargrįsz. Ir teip, matomai, varys lik pacziam galui, pakol neiszvalys visą Ellis Island'ą. Politikiszka įtekmė jokiu budu negalės iszgelbėti tų skriaudikų.

Mr. Williams, užėmęs vietą, prilipino prisakymus po visą kastlegarnę, jog kiekviens, blogai apsieinantis su ateiviais, bus iszkart praszalintas nuo Ellis Island; iksziol jau keletas praszalinta. Daugel kitų prisakymų emigrantų ir publikos naudai buvo iszleista, ir visi tapo iszpildyti. Dabar ne emigrantai ir publika paskirti urėdininkams, bet urėdininkai pavesti emigrantų ir publikos naudai. Už savo pagelbininką Mr. Williams turi labai teisingą ir simpatiszką vyrą Joseph Murray; už savo isztikimą ir vyresnįjį inspektorių turi Allan Robinson, už advokatą Edward Van Ingen (vietoj Dr. Ullo).

Visi keturi labai interesuojasi ateivių ir publikos gerove, ir kas tik pas juos atsilanko su reikalais, visad džiaugiasi geru priėmimu. Ir acziu jų darbui, prapuolė visi lupikai, keikikai, muszikai, riksmai ir skundai. Viskas eina kuoszvelniausiai; sistema visur ir palaidumo niekur. Sziame mes turime buti dėkingi naujiems perdėtiniams, o teipgi prez. Roosevelto apsukrumui ir energijai.

Commissioneris Williams pasirupino palengvinti įleidimą serganczių „Trachoma" (akių liga): jei szeimynoje tik vaikai serga, tai daleidžia jiems gydytis ligonbutyje ant Ellis Island, o nesugrąžina visos szeimynos, kaip budavo pirmiaus. Comm. Williams moka kelias kalbas ir patsai at randa ateivių norus ir reikalus.

Žinantis New Yorkietis.

Yvairios žinios.

Vokietijos universitetai. Visuose vokiszkuose univ., kurių yra isz viso 21,mokinasi899moterų, kaipo liuosos klausytojos (Hoererinnen): mat, akademiszkoji valdžia Vokietijoje nepripažįsta moterims tiesos įsimatrikuliuoti, kaip vyriszkos lyties studentams. Pagal studentų skaitlių szitam pusiaumetyj, universitetai eina sziteip: Berlynas 5676, Muenchen 4430, Leipzig 3608, Bonn 2408, Freiburg 1861, Breslau 1827, Halle 1727, Heidelberg 1640, Tuebingen 1496, Goettingen 1371, Marburg 1362, Wuerzburg 1198, Kiel 1156, Strasburg 1132, Giessen 1016, Erlangen 1004, Karaliauczius (Koenigsberg) 968, Muenster 877, Greifswald 825, Jena 755 ir Rostock 551. Tai-gi isz viso 36,890 — daugiaus, negu praslinkusiam pusiaumetyje ant 1338. Pagal mokslo skyrius, studentai skaitosi sziteip: tiesos mokslus eina 10,926 studentai, vaistininkystės 6729, philologų ir istorikų 6222, matematikos ir gamtos mokslus eina 5555, evangeliszkų teologų 2251, o katalikiszkų 1644, aptiekorystės 1092, valstijos mokslų ir girininkystės mokinasi 940, laukininkystės 901, į dantistus eina 424 ir į gyvulių vaistytojus (veterinorius) 176.

Moters Vokietijos universitetuose. Kaip paduoda „Frankfurter Zeitung", pereitą pusiaumetį (1902 m.) vokiszkuose universitetuose mokinosi, kaipo klausytojos, 899 moters; užpereitam pusiaumetyj (antroje pusėje 1901 m.) buta daugiaus — 1262. Paskutiniam semestre (pusiaumetyj) moters buvo paskirstytos po universitetus sziteip: Berlynas 370, Bonn 84, Heidelberg 70 (isz jų 16 buvo immatrikuliuotos), Breslau 65, Leipzig 53, Freiburg 43 (tarp tų 18 immatrikuliuotų), Goettingen 38, Karaliauczius 36, Strassburg 29, Halle 28, Muenchen 22, Wuerzburg 19, Kiel 10, Giessen 9, Jena 9, Erlangen 8, Marburg 4, Tuebingen 2. Isz Greifswald'o, Muenster'io ir Rostock'o universitetų žinių nepaduota.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo brolių: Jono ir Petro Brazaucką; paeina isz kaimo Miklaszuvkos, par. Puncko, pav. ir gub. Suvalkų. Abudu iszkeliavo Amerikon priesz 6 metus, gyveno Shenandoah, Pa. Dabar nežinau kur; todėl meldžiu ar jie patys, ar geri tautiecziai praneszkit man ant žemiaus padėto antraszo, nes turiu pas juos svarbų reikalą. Mr. A. Brazauckas,

No 5 Queens Buildings
Gosset str. Bethnal green
E. London, England.

Pajiekau savo sunaus, Antano Szidlausko; paeina isz Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko valscziaus, Girczių sodos; pirm asztuonių metų buvo Chicago, o paskui iszvažiavo į Scranton, Pa. Ar jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią po sziuo adresu: Mr. August Szidlovski, Kewanee, Ill. Bx 1150. Kas, perskaitęs szitą pasakys mano sunui arba atleis ano adresą, tam asz atlygįsiu penkiais doleriais; jisai nemoka skaityti, tai pats rasti szito pajieszkojimo negali.

A. Szidlauskas.

Psykologija.

(Žiur. 31 num.)

Kįlantiejie sujungtiniai įspudžiai nevisada esti tos paczios prasmės, arba, geriaus sakant, ne isz vienodo pajautimų szaltinio. Isz tiesų, aiszkiausi ir tvirczіausi sujungimai tankiausiai nusiduoda tarp įspudžių, paeinanczių nuo skirtų pajautimų.

Visokis mokslas ir patyrimas yra pavysdžiu sujungimo įstatymo. Paveikslan, mokinantės istorijos arba geographijos, daug remiasi ant sujungimo laiko ir vietos, idant atmintų tamtikrus nusidavimus.

Mokinant vaikus, turime kiekvieną naują daigtą perstatyti, sujungiant su kitais — aiszkiai ir gerai suprantamais: tada vaikas atsimįs viską. Daleidžiant, norint parodyti saulės atstumą nuo žemės, galima paklausti: „ką darytum, kad kas nuo saulutės paleistų į tavę armotos szuvį?" — „Atsitraukcziau". — „Nereikia prasitraukti: gali sav ramiai miegoti ir laukti, iki sulauksi mano senumo; tik kada pradės artintis prie tavęs szuvis, tada paszok į szalį. Tai matai isz to, kaip toli nuo musų saulutė!"

Gal balsiniai sujungimai arba užvardžiai, ar tai daigtų, žmonių arba vietų, yra veikliausi faktoriai (veikėjai) atgaivinime pajautimo įspudžių. Isztiesų svarbiausiu budu susijungia žodžiai: įspudžius paprastai atmename isz užvardyjimo.

Vienog, sudraugavimas, idant butų svarbus, turi buti gerai iszskirtas; svarbiausi įspudžiai turi buti pažymėti pirmame musų patyrime, teip kad vien jie atsikartotų kuoaiszkiausiai. Protiszka tvirtybė apsireiszkia tame, kad surinkus yra tasias sujungtines idejas, kurios svarbiausios siekiui ir darbui; geidžiant, jos

PAGIEŽA.

Lenkiškai parašė *Brolis.*
Lietuviškai verte *V.K.* (*Vincas Kudirka*).

(Tąsa.)

— Jonuk, veskis Jackutį! — kreipėsi užveisdas prie vyresniojo sunaus, stovinčio atdarose duryse.

Jonukas pribėgo ir nusitempė brolį už rankovės; Dabravyčius, glostydamas vaiką, palengva jį stumė.

— Siauskite sav—aš tuoj ateisiu; turiu tik truputį pasikalbėti, — sakė drebančiu iš nekantrumo balsu, uždarydamas duris.

Atsigrįžo, mostelėjo valsčioniui, o tam prisiartinus, pasirodė, kam reikalingos Dabravyčiui iltys ir apvalios akys: vienoje akymirkoje veidas persimainė į žvėrišką; kieta ranka nežiniomis suėmė kančiaus kotą.

— Tegul bus pagarbintas Je.... — pradėjo valsčionis, bet užveisdas pertraukė:

— Ant amžių — šunie! — ant amžių... Tai jums, latrai, vuogas valgyti!...nedirbti...

— Galingas pone! — žinoma, boba: trumpas protas — piovė šalia dirvono, o čia žemvuogės... pasiskynė...

— Pasiskynė, — latrai! Į baudžiavą einate vuogų valgyti — supranti, šunie! *atidirbsi* dešimts dienų — supranti?...

— Galingas pone! boba guli, kaip strampas... ir baudžiavą bus sunku atlikti... — šnabždėjo žmogelis.

Bet kol pabaigė, kančius sušvilpė ore, girdėti buvo kirčiai be atgarsio — žmogelis sude javo... ir toje-pat valandoje už lango garsiai pravirko Jackutis. Dabravyčius sukando dantis ir nuleido ranką.

— Lauk, šunie, su savo staugimu! — sumurmėjo: — atidirbsi dešimts dienų — atmink!

Žmogus nusivilko. Užveisdas užsikišo už juostos kančių, o kada atidarė duris, veidas buvo ramus, — rodos niekur-nieko.

— Eikite šę, vaikai! — sušuko švelniai, o jiem atėjus, pagriebė Jackutį ant rankų, glostė, glamonėjo ir žadino.

Tigras, belėšdamas su savo vaikais, tampa jautrum ir glamoningu: slenka, murma, slepia nagus, o mažiems bekremtant jam ausis, atsargiai rodo baisias iltis ir rodydamas kantantutumą, plaka vuodega žemę; bet tegul tik nabagė stirna tuotarpu prisiartina prie gulyklos: iltys sugrieš, sužaibuos apvali akis — vienas šuolis ir auka papludus kraujuose... Ponas Dabravyčius buvo tigru.

Ant rytojaus, nedėlios dieną, mažas susikuprinęs senukas stovėjo prieš kleboniją, pasirėmęs ant lasdos.

Štai ir pats klebonas.

— Dėlko neini į vidų, Vincai? kas girdėti?

Senukas atsižvelgė ir atsiduso.

— Liudnos naujienos! Juo tolyn, juo biauryn; kol dar gyveno — Dieve duok dangų — akamonienė, tai ir šeip ir teip atsitikdavo, budavo kartais ir permaldaus už kokį; o dabar nieko nebus, visus užkaneveiks.

— Ar vėl kas atsitiko?

— Jonienė miršta. Buvo vakar baudžiavoje, piauja ant dirvono, o čia žemvuogės... moteriškei pasinorėjo ir nuskynė porą. Bet nelaimės buta — užtėmyjo! Kaip riktels: o tu, kirmėle! tai tav laiką trukdyti, vuogų tav! Ir sukulė, kaip nesutvėrimą. Vakare ir Jonas gavo... Toki namai buvo geri; nuskriaudė, nuplėšė... ir į kapus suvarys...

Klebonas atsiduso.

— Po mišių važiuosiu; reikia išspaviedoti žmoną.

— Ką reikia, tai reikia... Nemažai žmogus nusidedi per tą Erodą. Štai ir aš pats kartais poteriauju ir pamislyju: atleisk, Pone Dieve, vienog, kad jį pašauktum, nieko nekenktų...

Klebonas pertraukė.

— Ne musų dalykas sudyti; galime melsti Dievą apie atgrįžimą Dievop nusidėjėlių, o piktžodžiauti nepridera. Kristus už mus nusidėjusius daugiaus kentėjo.

— Šventa teisybė!... O nuo pono nėra žinios?

Kunigas apsiniaukė.

— Et, pienburnis!... kol jam Dabravyčius siunčia pinigus, tai tupės užrubežyje; rašiau, — atsakė, kad kišuosi ne į savo dalykus. Žinoma, pienburnis...

Žmogus nuleido galvą.

Tą dieną ant pamokslo klebonas buvo ne kaip paprastai kitais sykiais. Kalbant apie mažutėlius, apie nuskriaustus, jo balsas drebėjo iš susigraudinimo; o kaip ėmė sakyti apie kietą sąžinę, apie šio gyvenimo baudą ir amžinąją, kiekvienas žodis, lyg perkunas krito. Jaunos šlėkteliutės iš apygardos garsiai verkė, o Dabravyčius mušėsi į krutinę, kad net aidas ėjo per bažnyčią; bet kančiaus iš užjuosčio neištraukė.

II.

Buvo jau pavasaris. Iš gilios Lietuvos koja už kojos vilkosi į Rygą keturiosdešimtys vežimų su sėmenimis. Pirmame, kurį lengvai traukė geras arklys, sėdėjo tylus, nesijudinąs, didelis žmogus, Motiejus Keršis; kitame jo ber-

nas Vincukas.

Šalia trečio, į kurį buvo užkinkyta liesa kumelpalaikė, ėjo kudas, augštas senukas, Anupras Minkelis. Pailgas veidas, malonios akys ir balti, kaip pienas, plaukai traukė prie jo kiekvieno praeinančio akis; o kad senelis, nusiimdamas kepurę, pavartaunai sveikino Kristaus-vardu, puikiausias didžiunas, tuščiausias vėjavaikis, lenkdami galvas, atsakydavo: „ant amžių amžinųjų — amen" ir žingeidžiai atsižiurėdavo atgal.

Ant ketvirto vežimo žemas, jaunas žmogus, juodai ir tankiai apžėlęs; iš akių buvo matyti nepaprastas stangumas, o platus pečiai ir didelės raumenuotos rankos liudyjo, kad nulauš pasagą, kaip balaną. Teip ir buvo tikrai... Tai Mikas Daugelis.

Ant penkto važiavo Jurgis Vislavas; krutus, gerutis, nė valandėlės negalėjo ramiai pasėdėti, nuolat ginčyjosi, pliaunyjo, ir tiktai tada nesišaipė iš kito, kada giedojo.

Arkliai pailsę, eidami per visą naktį, vilkosi pamaži, keleiviai tylėjo, arba snaudė. Štai Vislavas pratrynė akis ir sušuko:

— Tamista, Anuprai, laikas butų ir užgiedoti, užtekės tuoj saulė...

— Miegojote visi, nenorėjau budinti — atrėmė senukas, paskui persižegnojo ir užvedė.

„Kada aušra šviesi teka".

.....

Pavartauna skambi gaida pakilo į dangų. Vienas latvys, pravažiuodamas tuotarpu, nusistebėjęs sulaikė arklį, nes jam rodėsi, kad balsas plaukia ne nuo žemės į debesius, tik iš debesių ant žemės; čia Daugelis, nušokęs nuo vežimo, kaip riktels:

„Šaukia gaivalas kiekvienas".

Latvys sudrebėjo.

— Atleisk, Viešpatie! — pamislyjo: — tai rėkia, lyg bulius pavasaryje...

Tuoj ir kiti nušoko nuo vežimų ir prisidėjo prie pirmųjų: maldinga giesmė pripildė visą apielinkę. Latvys tik tada pasijudino, kaip paskutiniai žodžiai nutilo.

— Tai dar giesmininkai, — sušnabždėjo: — kaip gyvas niekad to negirdėjau.

Latvys neklydo. Damėnų parapijos klebonas, iš kur buvo keleiviai, nuo trisdešimts metų, važinėdamas po kaimus, rinko vaikinus su geru balsu, o kaip atrado, mokino juos skaityti ir giedoti; tai-gi į Damėnų bažnyčią atvažiuodavo net ponai iš kitų parapijų paklausyti „brostvininkų" giedojimo. Visas surinkimas buvo geras, bet tokių balsų, kaip Minkelio ir Daugelio, tai jau visame sviete nerastum. Teisybė, Anupras jau buvo pasenėjęs, jau ne tas, ką kitąsyk, bet ir šiądien nė viens iš jaunųjų su juo nesusilygino.

Tarp važiuojančių į Rygą buvo dvylika gerų giesmininkų, kiti teip-gi nedarkė — ne dyvai, kad latvys teip nusistebėjo.

Giesmei pasibaigus, Vincukas, atsigręžęs į Minkelį tarė:

— Aš paėjėsiu, o tamista sėsk ant mano vežimo: tokiam arkliui ir dar plentu, tai ką jam!...

Ištikro, Keršio arkliai iš visos eilios buvo geriausi.

Senukui atsisėdus, vaikinas traukė:

— Pernai buvau Paliepių parapijoje; tę ne teip, kaip pas mus! Kas jau aš per giesmininkas!... O tę, pasitaikius šermenims, visi stebėjosi, kad giedu, kaip vargamistra.

Senis tylėjo.

— Ar žinai, tamista, giedant psalmes, atsitiko viena, ką prasideda nuo: „apgynėjau vargstančių, Dieve maloningas"; noriu pradėti, o senas brostvininkas sako: negiedok šitos psalmės, nepritinka. Klausiu, dėlko nepritinka? Tada jis ėmė aiškinti, buk tą psalmę pats Šventasis Tėvas užgynęs. Ar teisybė?

— Jeigu Šventasis Tevas butų užgynęs, tai ir kantičkose netalpintų; tai jau neteisybė! O kad netinka giedoti jeib kam, tai tiesa.

— O dėlko netinka?

— Mat, Dovydas, kada tapo nuskriaustas Saulio, neįstengdamas prieš jį kitokiu budu, po tris kartus užgiedojo šitą psalmę. Tada Dievas tarė: „Dovyde, nubausiu Saulių, kaip užsipelnęs yra, bet niekad nešauk mano keršto, nes jeigu Saulius neturėtų tiek kalčių, kiek yra žvaigždžių ant dangaus, mano rustybę pakreipčiau ant tavęs".

Senukas nutilo, o Vislavas, atsikreipdamas į vaikiną, tarė juokingai:

— Tai, jeigu nepaikini merginų, nieko neapgavai, kas nedėlia eini į bažnyčią, o į karčiamą retai ir be blogos mislies, tai kaip tav gaspadorius surėš viržiu, užgiedok: „Apgynėjau vargstančių", tada jis taps bernu, o tu gaspadorium, ir galėsi jį pliekti vytiniu, kiek tik telpa.

Daugelis rusčiai sumurmėjo:

— Tamista, nesijuok iš tokių daigtų! Vincukas supranta, kad tamista tyčiojiesi, o koks paikius galėtų užgiedoti, dingti.

Minkelis atsišaukė teip-gi:

— Jurgi, su Dievu juokų nėra... tai ne brolis.

Vislavas, jau nejuokaudamas, tarė:

— Tik aš be jokios piktos mislies zaunyjau; Vincukas pats moka skaityti ir supranta, ką reiškia tokia psalmė: jeigu šventam ir karaliui Dievas užgynė giedoti, tai kas-gi iš musų nusidėjusių išdrįstų...

(Toliaus bus).

kįla tvirtai ir aiszkiai. Silpni protai žymus isz mechaniszko budo veikimo, o ne isz asabiszko samprotavimo; iszsirinkimas isz paduotų įspudžių nekaip atliekamas; tokiam iszrodo visi įspudžiai vienodos vertybės ir tokia ypata yra maszina, malanti visus originaliszkai apturėtus įspudžius, nelyginant kaip grafofonas atkartoja priimtą įspudį. Toje eilėje skaitomi ir apkalbėtojai, kurie nepamirszta menkiausio nusidavimo, teipgi bobutės su vaistais visokiems prietikiams, kurios iszpasakos, kaip tas vaistas tinka tam ir tam, po tokių ir tokių prietikių, nieko neužmirszdamos.

Toki paveikslai parodo, kad reikia mums pasirinkti svarbiausią medegą, kurią omenyje palaikysime. Tobulas samprotautojas gražiai atskirs savo įspudžius; gabi mokintoja priduos svarbą nekurioms mokinimo dalims, pasirinkdama tamtikras sujungtines, kurios lengviaus pataikys isztobulinti mokintinį iszmaniausiu budu ir su mažiausiu iszaikvojimu protiszkų pajiegų.

Sujungimo spartumas galima geriausiai patėmyti skaitant: truputį pabandžius, galėsi paminėti mažiausiai 500 literų į porą valandėlių isz spaudinto lakszto. Tą darant, sujungiame tamtikrus balso ir matymo įspudžius. Prote įvyksta į sekundą nemažiaus, kaip keturios skirtos sujungimo veikmės.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Isz visur.

Arabai-bedujinai (vakarinėje Azijoj ir sziaurinėje Afrikoj) labai retai tegauna galvos skaudėjimą; rasi, dėlto, kad jie labai mažai valgo; 6 ar 7 daktylio vaisiai, pamirkinti isztarpintam svieste, su mažu žiupsniu paprastų miltų arba trimis ar keturiais szauksztais virintų ryžių (kornų) — užtenka žmogui ant visos dienos.

Reikalingas mokintojas mokinti lietuvius vakarinėje miesto mokslainėje lietuvis, kuris galėtų buti atsakantis ir kad galėtų iszduoti egzaminą mokslainių komisijai — tegul atsiszaukia.
Lithanian Citizen Association, Box 43 So Boston, Mass.

Apgarsinimas.

Kas pasiskubįs prisiųsti savo adresą, gaus dykai gražių popierių gromatoms raszyti 6 gatunkų ir katalogą. Tik reikia ant prisiuntimo kasztų atsiųsti 10 centų ant szito adreso:
George J. Baronas,
1002 S. 2-nd str.
Philadelphia, Pa.

Popieriai dykai!

Turiu popierių su gražiomis kvietkomis ir su gražiais apskaitymais ir su paveikslais. Parsiduoda visai pigiai. Kas prisiųs 15 ct. paczto markėmis, gaus tuziną popierių su konvertais; už dolerį 8 tuzinai. Agentai gerus pinigus daro. Adresas: K. Misiunas,
P. O. Box 551
Pittsburg, Pa.

Gražus pasiskaitymas!

Yra iszėjus atskyriomis knygutėmis Marijos Radzevycziutės apysaka „*Žemių dulkės*" su tos garsingos rasztininkės paveikslu. Velyjam savo skaitytojams apsipažinti su taja apysaka, kuri perstato žmonių gyvenimą ir tautiszką pabudimą Lietuvoje. Gaunama „Vienybės" iszleistuvėje už 50 centų. Skaitymo yra 226 puslapiai.

Kas prisius 50 centų,

aplaikys tuzina popieru gromatoms raszyti su paveikslėleis, ir padarysime rankspaudį (peczėtis) su tavo vardu pravardė ir adresu, priegtam ir atramento paduszkutę dėl rankspaudžiu.

W. J. PETKON, Box 399
Brockton, Mass.

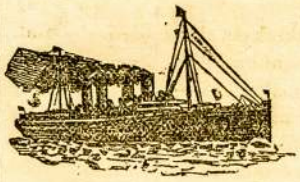

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.
SO. BOSTON, MASS.

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siunczu pinigus į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus raszto) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikoniszkų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie manęs, o aez jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Hon. Samuel W. Pennypacker candidatas ant Gubernatoriaus.

Czia Vienybeje talpiname Hon. William Connell Lackawannos pavieto antru kart iszrenkamo ant Congresman—Sekantis yra aprasztymas jo gyvenimo.

Nėra kandidato kuris praszytu balso ukėsų Lakawannos Counto ateinancziuose rinkimuose, kuris butu užsitarnavęs daugiau už Hon. William Connell. Mr. Connell reprezentavo Lakawannos distriktą kongrese per 6 pereitus metus ir jis yra padaręs daugiaus dėl žmonių szio kanto, kaip kiti visi kongresmanai yra padarę. Jo kandidatura tikimasi taps priimta dėl to, kad jis pats buvo darbininkas per ilgus metus. Jis pradėjo nuo dreiveriavimo ir per jo storonę ir apsukrumą kilo vis augsztyn; dabar yra vienas isz vadovų stėto ir ukėsas, kurs duoda tukstancziam vyrų ir vaikų darbą. Nuo anglių iki tautiszkų tiesų darytojo perstato jo kiltumas. Teip dalykam stovint jo augsztas užsiemimas kupczystės ir politikos sviete Mr. Connell neužmirszta perleistas sunkes dienas aplink mainas. Jis yra tas pats žmogus dėl žmonių kaip buvo tada, ir jam vistiek kaip biednas žmogus butų kurs atsiszaukia prie jo pagelbos, jis visados iszklauso. Per daugelį metų jis buvo vadovu žiemrytinės Pennsilvanijos ir padarė daug gero.

Hon. William Connell atkeliavo in anglių apielinkę isz Kanados dar vaiku budams ir gavo užsiemimą kaipo dreiverys mainose Hazletone. Jojo tėvai buvo biedni ir jiems buvo reikalinga vaiko pagelba. Jis mokinosi vakarais ir rinko pinigus ir į trumpą laiką gavo vietą kaipo superintendentas. Vėliaus jis nukeliavo į Scrantoną ir dirbo apie mainas tame mieste per keletą metų. Jis tada atidarė mainas savo locnas ir į trumpą laiką davė darbą dėl kelių szimtų vyrų ir vaikų.

Laimė pasiekė kad isz dreiveirio sziandien yra augszciause stovintis ukėsas Scrantone. Jis turi susiriszimą su daugeliu fabrikų Scrantone ir moka paskirtą algą, už ka neturėjo jokių ergelių su savo darbiniukais. Jis yra vienas iszprielankiausių szitame stete ir niekad nebuvo kurcziu ant szauksmo naszliu ir siratų.

Congressman Connells buvo nuoszalei nuo republikonų partijos. Iki meto 1896 jis nereikalavo jokio affice. Tuose metuose vadovai tos partijos ir szimtai žmonių, kurie dirbo dėl jo fabrikuose, praszė jo, kad eitu ant kongreso ir jis apsieme. Jis tapo iszrinktas sudaugumu balsų. Hon. William Connell yra tokis žmogus kurį nori prekikas darbininkai kad jis butu kongrese.

Jis dirbo mainose 20 metų ir žino sunkius darbus mainų, ir tiesas kurios iszėjo ant jo gero. Balsuotojei Lackawannos pavieto pažįsta tą žmogų, kur pradėjo gyvenimą kaipo biednas vaikas dreiveriauno mulą mainose o dabar yra unaravas žmogus. Jis yra geras citizen, ir draugas žmonių, kurie pelnosi biednai sav kasnį duonos. Balsuoki už William Connell ir turesi žmogų kurs užtars atsargei reikalus.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Philadelphia, Pa. Ant liuitenento gubernatoriaus William M. Brawn isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalų Isaac B. Brawn isz Eria County, Pa.

Tai yra žmonės, kurie tikisi buti iszrinkti isz republikonų pusės.

Iki ateinanczių balsavimų pasirupinkite pažyti kad Novemberio mėnesį žinotumete ko laikytis.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES
isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverpo, Havre Liverpool, Neapol ir t. t.

Parduoda Tikietus visais gelžkeliais
į visus miestus visam sviete.

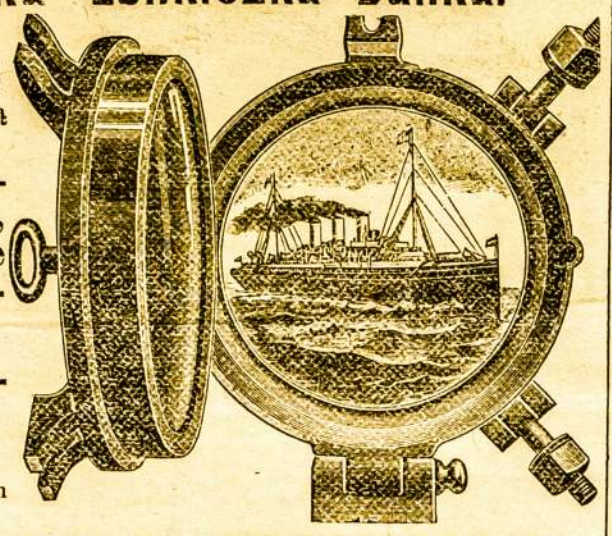

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.
GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.

100½ E. Main str. PLYMOUTH, PA. **Hurwitz's,** 50 Public Square, Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos kliasos aptiękoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.
PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardûdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dûdam prieteliszką rodą.

Musų Offisąs **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

HOTELIS

K. Strzeleckio,

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepianczių Cigarų, ir reikalo suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias meliodijas, tai tik užeik

pas **K. Strzelecki.**

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents.

Patents taken through Munn & Co. receive *special notice*, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, $3 a year; four months, $1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, **New York**
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Żmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nuelkie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kożname karte.

Jeigu sergi ant:
Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigelbės kożname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS
TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visoklų augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda.

☞ Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kożno žinomas, yra vienas garsingiausiu Aptiekorium tarp musų tautos czionai Amerikoje. Teipo-gi yra dėl kożno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktarų, nežine pagelboj susirgusios žmonijos Dėltogi jeigu kada jus Dievas teiktusi delipatėt kokia liga, tai tuojaus nusiduokite ant rodos pas jįjį.

Adresas:
ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Darbas

suvienytai del slobnumo kuno ir viso Gyvumo speku.

Dėlto yra reikalingas sustiprinimui muskulų ir pailginimo stipsumo darbe.

Severa's Stomach Bitters

atlieka szita per sutrovėjimą maisto, sujautrinimą skilvio sulaikymą sukietėjimo vidurių, pastiprinimą nervų, czystijimą ir padauginamą kraujo. Nėra geresnės gyduolės nuo vidurių.

Preke 50c. ir 1.00 dol.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydûlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, *111* Main str. Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antal ligas szirdies, plauczių, inkstų, pilvo, galvos skaudejimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, veži, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyžiu ir tt. Praszalinu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagelba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per **keleta dienu.** kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lycziu nusilpnejima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gvarantuoju pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszkumu.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnus iszegzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano prideryste.

DR. LANDES
Szpitolinis specialistas.
134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Kas prisius 25 c. paczto markemis, aplaikys tuzina puikiu poperiu gromatoms raszitie, su puikiom kvietkom, apskaitimais ir pavinczevonem. Už $1.00 aplaikys 5 tuzinus virsz minetu popieriu.

Adresuokit teip:
W. Kudarauckas.
70 W. 5 str. So. Boston, Mass.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ" DRAUGYSTĖS.

Prezidentas —V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius —Dr. J. T. Żelvienė
1 Church st. Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiecziai!

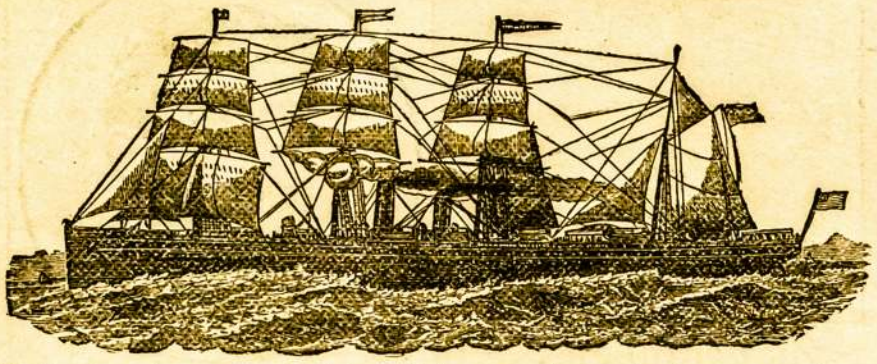

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervažiuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (farniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**

686 North Rivers Side str. *WATERBURY, CONN*

PERSKAITĘS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rastis kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine

arba panaszioms ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja $1.00, su prisiuntimu per paczta $1.25 ir bus greit prisiųsta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiųsk Money Order ant 1.50, o bus prisiųsta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.

107 S. Main str. *SHENANDOAH, PA.*

Lietuviszki kriaucziai!

Siuvame steliuotus siutus, czystinam ir prosinam visokias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus visai už pigią prekę; siutų prekė nuo $7,50 iki $25,oo, kelinės nuo $2,25 iki $9,oo. Atėjęs kiekvienas musų tautietis galės atrasti visokio skyriaus materijų naujausių madų, teip, kaip didžiausiam sztore ant Market gatvės.

Prilaikom materijų apie 950 visokių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtaucziai, dėlto-gi mes galime patarnauti už pigiausią prekę dėl savo tautieczių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirszkite szito adreso:

J. Poszka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

Lietuviu užeiga, pas S. Arbaczaucką,

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užeiga isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikau užkandžius ant stalo per visą dieną. Teipgi parduodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausią prekę. Siuncziu pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atkeliavę isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą priimimą.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardůdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to důdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.

Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

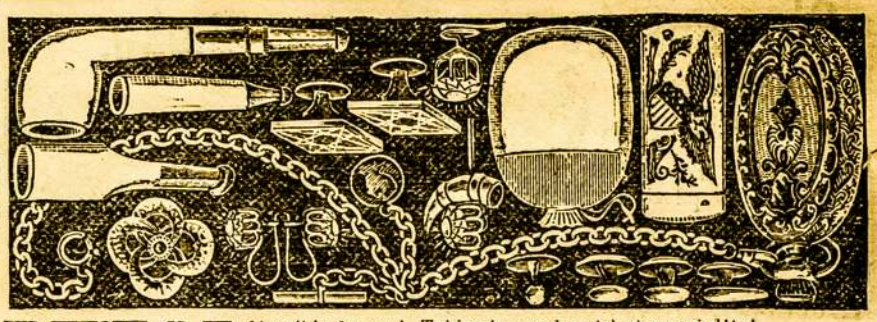

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit pažiurėt, pažiurėjimas nieko nekasztuoja!

Dabar mes paleidžiame turgan geriau į laikrodėlį: TIKRA AMERIKISZKA, 14K. su dvigubais paauksuotais lukszta, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIJA, pilnu akmenų, R. R gvarantuotas, nikeliuotais viduriais, iszduodame rasztą GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveizdą ir gerumą tokį laikrodėlį viesdos gali lyginti prie $40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojams mes duosime bėgyje 60 dienų puikius prezentus: 1 vieną marių putų PYPKE su didele galvuke ir gintariniu cibuku. vertės $1.50; 1 grynų marių putų CIGARNICZIA, vertės 75c ; 1 nikelinė brieżukams DEŽUTE 25c. 1 dailų auksuotą Dickens LENCIUGELI su Cameo kabute, $1.50; 1 puikią auksinuota SAGUTE, $1.00; 1 vieną porą puikių AUSKARIU dimantais sodintu. $1.00; 1 puikią SPILKA iszsodintą brangakmeniais 40c ; 1 porą paauksuotų kolionikų su parmuterio virszais 40c.; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczia, 25c.; 2 kalnieriams guzikų, permuterio apaczios, 50c.; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėlį ir 14 dovanų siuncziame C. O. D už $4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszegzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktu, sugrąžinkite mums atgal musų kasztais. Kur nesiranda Expreso Ofisas. $4 98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PEILI: daiktus mes pasiuncziame tada per paczta. užregistravę savo kasztais.

Jeigu pirksi ant syk **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėlius gausi nori vyriszką laikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lenciugėlio mes pasiusime moteriszką 50 colių auksuotą Lorgnette lenciugėlį. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neiszsibaigęs.

Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojaus vartodamas musu stebuklingas gyduoles, kurios yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausiu ypatybiu. Kam moketie didelius pinigus ir neapturetie jokios naudos, kadangi

PUSDYKIAI GALI VISISZKAI ISZSIGYDYTIE

ir paliktie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksmiu žmogumi. Vartodamas musu gyduoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudejimu, kurie užeina ir pranyksta laikas nuo laiko, ir neliauja žmogu kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieto. Nereiks laukties menesio nei nedelios, bet isz pirmo sykio pajausi pagerejima ir sveikata artinsis su greitumu, kurios teip ilgai jieszkojai bet negalejai rastie. Czionai paminesime nekurias isz musu gyduoliu.

AR SKAUDA NUGARA ir KRYŽIU? Tai vartok musu gyduole "DORSO", kuri tikrai sustabdys skaudejimus ir ant visados juos praszalys. Pamegyk o persitikrinsi. Preke **$1**

AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR kuno? Tai vartok musu gyduole "ANTI-PAPULA", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke **50c**

AR ESI NUSILPNEJES? Vartok "VIS-DATOR", kuri yra vienatiue gyduole del sutvirtinimo kuno ir nusilpnejusiu daliu. **75c**

AR TURI SUNKUMA ANT KRUTINES? Ar sunkiai kvepuoji? Tai nelauk, gydykis kol laikas. Musu gyduole "ANHELITUI" tuojaus praszalys sunkuma nuo krutines ir palengvis kvepavima. Daugely jau iszgyde. Preke **50c**

NEZIUREK KAIP ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszyk gerai savo visa padejima, ir kartu su apraszymu prisiusk **$1.00**, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurias sutaisys musu vyriausias daktaras, po apsvarstymui ligos. RODA DYKAI.

Jeigu noretum susiraszytie su musu vyriausiu daktaru, tai atsiusk už du centu marke, o apturesi jo privatiszka adresa. ATSISŽAUK arba RASZYK. RODA DUODA DYKAI.

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL

Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po piet, nuo 5 iki 6 vakaro. Subatos vakare nuo 5 iki 8:30. Nedelioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

Kožnas lietuvis raszo laiszkus,

Tai yra ženklyvas pažvelgimas, kuris atspaudžia laiszke antgalvį su savo vardu, pravarde ir tautiszku ženklu ŽIRGVAIKIU. Tokį gumini rankspaudį mes padarom dėl atspaudimo vardo, pravardės ir žirgvaikio už 65c., o su atramento paduszkute 90c. Teipgi turim gražių popierų su paveikslais, dailioms kvietkoms ir apskaitymais — tuzinas visokių gatunkų už 25c. Padarom pavinczianės kortas su kvietkelėms ir su pravarde tuz. už 25c.

Lithuanian Bro's Co.
P. O. Bx 399 Brockton, Mass.

ADRESAI
Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
732 S. Front st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Paukszti,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

Kasos globėjai:
J. Kazakevyczia, 1150 Wyoming Ave. Pittston, Pa.
K. Unika, 943 S. 2nd. str. Philadelphia, Pa.

Užveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nů ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.